

حكم السحر والكهانة

የድግምት እና ጥንቆላን ብይን የተመለከተ አጭር መልዕክት

" በአማርኛ ቋንቋ የተተረጎመ | مترجم بلغة الأمهرية "

አዘጋጅ | تأليف

فضيلة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

የተከበሩ ሸይኽ ዐብዱልዐዚዝ ቢን ዐብዱላህ ቢን ባዝ

ትርጉም | ترجمة

مركز رواد الترجمة

ሩዋድ የትርጉም ማዕከል

ح) جمعية الدعوة والارشاد وتوعية الجاليات بالربوة ، ١٤٤٥ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

عبدالعزیز بن باز؛

حكم السحر والكهنة - أمهري. / عبدالعزيز بن باز؛

-ط١. - الرياض ، ١٤٤٥ هـ

٤٠ ص ١٤٤ × ٢١ سم

ردمك: ١-٤٦-٤٦١٧-٨٤٣-٦٠٣-٩٧٨

١٠٥٠٠ / ١٤٤٥

شركاء التنفيذ:



المحتوى الإسلامي



رواد الترجمة



جمعية الربوة



دار الإسلام

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع

الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Telephone: +966114454900

@ ceo@rabwah.sa

P.O.BOX: 29465

RIYADH: 11557

www.islamhouse.com



በአረብ ስም እጅግ በጣም ርህራሄ እጅግ በጣም አዛኝ በሆነው

መቅድም

ምስጋና ሁሉ ለአላህ የተገባ ነው። የአላህ ሰላትና ሰላም በአላህ መልእክተኛ፣ በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው እንዲሁም የእርሳቸውን ቅን ጎዳና በተከተለም ላይ ሁሉ ይስፈን። በመቀጠል፡-

ድግምት ከከባባድ ወንጀሎች አንዱ ሲሆን አላህና መልእክተኛው የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንድንረቃቸው ካዘዙን ሰባት አደገኛ ኃጢአቶች መካከልም አንዱ ነው። ባለንበት ጊዜ ድግምት በተለያዩ ቅርፅና አኳኋን ተንሰራፍቶ ይገኛል። አንዳንዴም በፊልሞች ውስጥ በመዝናኛ እና በኮሜዲ ስም ተወሽቆ፤ አንዳንዴ ደግሞ በዙህድ እና በከራማ ስም፤ አንዳንዴም በሸሪዓዊ ሩቃ ግርዶሽ ስር ተሰግስጎ፤ አንዳንዴ በህዝባዊ ህክምና እና በእፅዋት መተካካም በሚል እንዲሁም በመሳሰሉት ሁኔታዎች ቅርፁንና አኳኋኑን እየቀያየረ በይፋ ይወጣል። ይህ ደግሞ ሃይማኖታቸውን በተመለከተ እውቀት በሌላቸው ሰዎች ዘንድ የሚደበቅባቸው ጉዳይ ነው።

የሳዑዲ ዐረቢያ አስተዳደር ጠቅላይ ሙፍቲ እና የታላላቅ ዑለማዎችና የኢስላማዊ እውቀት ጥናትና ፈታዎ ምክር ቤት ዋና ሰብሳቢ የሆኑት ሸይኽ ዐብዱልዐዚዝ ቢን ዐብደላህ ቢን ባዝ አላህ ይዘንላቸውና - በኪታባቸው ካካተቱት የድግምትን ብያኔ ማብራራት እና ከእርሱም በማስጠንቀቅ እንዲሁም ጠንቋዮች ዘንድ መሄድ ያለው ኢስላማዊ ብይንን በተመለከተ የፃፉት ኪታባቸው በውስጡ ካለው ይዘት አንፃር የእስልምና ጉዳዮች፣ የወቅቱ፣ የዳዕዋ እና ኢርሻድ ሚኒስቴር የዚህ ኪታብ መታተምና መሰራጨትን መልካም መሆኑን ተረድቷል።

ይህ የድግምትንና የደጋሚዎችን እንዲሁም ወደጠንቋይ መሄድን ያለውን ብይን በተመለከተ የጻፉት የእኝህ ታላቅ ሸይኽ ኪታብ ሸይኹ ካላቸው በረከ የተለገሰው ከሆነው መልካም ጥረታቸው፣ ብዙዎችን ወደቀናው ጎዳና ዳዕዋ አድራጊዎች እንዲሆኑ፣ ዲናቸውንም እንዲገነዘቡ፣ ኢስላማዊ ህግጋትንም እንዲማማሩ፣ ከመጥፎ ነገርም ተጠንቅቀው ሊያስጠነቅቁ ዘንድ፣ በዲናቸው በኩል ንቁ እንዲሆኑ፣ ለሙስሊሞችም ቅን እንዲሆኑ፣ ታላቁን የአላህን ኪታብና የምርጡን ነብይ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ፈለግን አጥብቀው የሚይዙ እንዲሆኑ፣ የደጋግ ቀደምቶችን ፋና በሚገባ የሚከተሉ ሊሆኑና ያንንም ከሚቃረኑ ፋናዎች ሁሉ የራቁ እንዲሆኑ ከሚያደርጉት መልካም የማለማመድ ጥረት ቅንጫቢ ነው።

ይህች የተባረከች የሆነችው ሀገርም አስተዋይ መሪዎቿም የላቀው አላህ ያፀናቸው፣ የእርዳታ ሰበቡንና ተወፊቁንም እንዲሁም ማበርታቱንም ይግጠማቸው በዚህ መልኩ ነው የሚጓዙት። የተከበሩ እውቁ ሸይኾችን የኪታቡ ጽሑፊንም መልካም ምንዳውን አብዝቶ ይቸርልን።

አላህ ይህንን ኪታብ ያነበበ፣ ያዳመጠና የቃኘው ሁሉ በኪታቡ ተጠቃሚ ሊያደርገው ዘንድ፤ ሁላችንን ደግሞ የአላህን ኪታብና የነብዩን ሱና አጥብቀን የምንከተል እንዲያደርገን፤ የሸይጧንን ጉትጎታ ከመንግዶቹና ከተንኮሎቹም እንዲታደገን እንማግጥለን። እነሆ እርሱ ለዚህ ተማፅኖ የተገባ እውን ሊያደርገው ቻይም እርሱ ነው። ወደ ቀናው መንገድ የሚመራውም እርሱ ነው። የአላህ ሰላትና ሰላም በነብያችን ሙሐመድ በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው እንዲሁም በመላው ተከታዮቻቸውም ላይ ሁሉ ይስፈን።

ዐብደላህ ቢን ዐብዱልሙሕሲን አት-ቱርኪ
የኢስላማዊ ጉዳዮች፣ ዳዕዋና ኢርሻድ ሚኒስቴር

የድግምት እና ጥንቆላ ብይን እንዲሁም ተያያዥ ጉዳዮች¹

ምስጋና ለብቸኛው አምላካችን አላህ የተገባ ነው። የአላህ ሰላትና ሰላምም ከእርሳቸው በኋላ ነብይ ለሌለው በነብያት መደምደሚያ ላይ ይስፈን። በመቀጠል፦

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በህክምና ሰበብ ጥንቆላና ድግምትን ተግባራዊ የሚያደርጉ ሚርተኞች ቁጥራቸው ከሙብዛቱና በአንዳንድ ሀገሮችም ከመሰራጨታቸው እንዲሁም ከማህበረሰቡ መካከል ጅህልናው የሚጠናበትን ተላላ መጠቀሚያ ከማድረጋቸው አንፃር ለአላህና ለባርያዎቹ በመቆርቆር ጉዳዩ ከአላህ ውጭ ባለ አካል መንጠልጠልና ለአላህና ለመልዕክተኛው የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንም መመርያ መጣስ በመሆኑ ለሙስሊሙም ይሁን ለኢስላም ያለውን አደገኝነት ግልፅ ማድረግን ወደድኩ።

ስለዚህም በአላህ በመታገዝ የሚከተለውን እላለሁ። መታከም የተፈቀደ ስለመሆኑ ሙሉ ስምምነት ያለበት ጉዳይ በመሆኑ ሙስሊሞች ለውስጥ ህመም፣ ለቀዶ ጥገና፣ ለነርቭም ይሁን ለመሳሰሉት ህመሞች ሁሉ ወደ ህክምና ሄዶ ሀኪሙም በህክምና ሳይንስ በሚያውቀው መሰረት በሽታውን መርምሮ ሐላል በሆኑ መድሃኒቶች በሚስማማው መሰረት መታከም ይቻላል። ምክንያቱም ይህ የተለመደውን ሰበብ ማድረስ በሚል ርዕስ ስር የሚታይ እንጂ በአላህ ላይ ያለ ተወኩል ጋር የሚቃረን አይደለምና ነው። ጥራት የተገባው የላቀው አላህ ደግሞ የሚያውቅ አውቆት ያለውቀ አላውቀውም እንጅ በሽታን እንዳወረደው ሁሉ መድኃኒቱንም አውርዷል። ጥራት ይገባውና የበሽታ መድሀኒቶችንም በሐራም (ክልክል በሆኑ ነገሮች) አላደረገም።

በመሆኑም የትኛውም ህመምተኛ ህመሙን እንዲያውቁለት በሚልም ቢሆን የሩቅ ምስጢር እናውቃለን ባይ ብለው ወደሚሞግቱ ጠንቋዮች ሊሄድ አይፈቀድለትም። ልክ የሚሞግቱትንም ነገር ማመን እንደማይፈቀድለት ሁሉ ማለት ነው። ምክንያቱም የጥንቆላ ንግግራቸውን የሚናገሩት ወይ በግምት አለበለዚያም ለፍላጎታቸው ጂኒዎች ሊያግዟቸው ዘንድ ጂኒዎችን

¹ የዚህ ጽሑፍ የተወሰነው ክፍል “መጅሙዕ ፈታዋ ወመቃላቱን ሙተነዊዓህ” በተሰኘው ኪታባቸው ክፍል ሶስት ላይ “የድግምት እና ጥንቆላ ብይን እንዲሁም ተያያዥ ጉዳዮች” በሚል ርእስ ተለቋል። ጽሑፍ በተሟላ መልኩ ደግሞ በአስተዳዳሪው በኩል “የድግምት እና ጥንቆላ ብይን የሚያትት መልዕክት” በሚል ርዕስ ታትሞ የወጣ ሲሆን በአል-የሚኒያህ መጽሔት እና በኢስላማዊ ጥናት መጽሔት ላይም ተሰራጭቷል።

በማሳተፍ ነው። እነዚህ የሩቅ ምስጢር እናውቃለን ብለው የሚሞግቱ እስከሆኑ ድረስ ክህደትና ጥመት ላይ ናቸው።

ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ማለታቸውን ሙስሊም ዘግቦታል፡- "ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ስለ አንዳች ነገር የጠየቀ ለአርባ ቀናት ሰላቱ ተቀባይነት የለውም።" አቡ ሁረይራ ረዲየላሁ ዐንሁ ባስተላለፉት ሐዲሥ ደግሞ ነቢዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ብለዋል፡- (ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ሚርተኛው የተናገረውን ያመነ ሰው ወደ ሙሐመድ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- በተወረደው ክዷል።) አቡ ዳውድ ዘግቦውታል፤ አራቱ የሱነን ባለቤቶችም እንዲሁ መልዕክቱን የዘገቡት ሲሆን አል-ሐቢም በተከታይ ቃል ከነብዩ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- ሰሒኦ ሆኖ መምጣቱን አረጋግጠዋል፡- (ሚርተኛ ወይም ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ጠንቋይ የተናገረውን ያመነ ወደ ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በተወረደው ክዷል።) ዒምራን ቢን ሑሰይን (ረዲየሊሁ ዓንሁ) የአላህ መልዕክተኛ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን - እንዲህ ማለታቸውን አስተላልፈዋል፡- (ገድ የሚደረግለትም ይሁን ገድ የሚያስደርግ ወይም የሚጠነቁልም ይሁን የሚያስጠነቁል ወይም የሚደግምም ይሁን የሚያስደግም ሁሉ ከኛ አይደለም። ወደ ጠንቋይ ሄዶ ጠንቋይ በተናገረው ያመነ በሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ላይ በተወረደው ክዷል።) አል-በዛር በጥሩ ሰነድ ዘግቦውታል።

በእነዚህ የተከበሩ ሐዲሦች ወደ ጠንቋዮች፣ ሚርተኞች፣ ደጋሚዎችና መሰሎቻቸው ዘንድ ሄዶ እነርሱን መጠየቅም ይሁን በተናገሩት ማመን የተከለከለና ከባድ ዛቻ ያለበትም እንደሆነ እንረዳለን። በመሆኑም ባለስልጣናትና አቅምና ችሎታው ያላቸው የሚመለከታቸው አካላት ሁሉ ወደ ጠንቋዮች እና ሚርተኞች ዘንድ የሚሄዱ ሰዎችን ማውገዝና በእንዲህ አይነቱ ድርጊት ላይ በግብይትም ይሁን በሌላ መስክ የሚሳተፉ አካላትን ወደነርሱ የሚሄዱ ሰዎችንም የሚገባቸውን ያህል ከባድ ውግዘት ሊደርስባቸው ይገባል። በአንዳንድ አጋጣሚዎች ላይ ትክክል ሆነው በመገኘታቸውም ይሁን ወደነርሱ በሚመጡ አላዋቂ ሰዎች ብዛት መታለል አይገባም።

ምክንያቱም የአላህ መልዕክተኛ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ወደ እነርሱ መሄድን፣ መጠየቅንና በተናገሩት ማመንን ከልክለዋልና ነው። የከለከሉትም ከሚያስከትለው ከባድ መዘዝ፣ አደገኛ ክፋት እና አስከፊ ፍፃሜ አንፃር እንዲሁም እነርሱም ክፉ ውሽጋሞች በመሆናቸውም ነው። ልክ እንደዚሁ በእነዚህ ሐዲሦች ውስጥ ጠንቋይና ድግመተኛ ለመሆናቸው ማስረጃ አለ። ምክንያቱም ጠንቋይና ድግመተኛ የሩቅ ዕውቀት የሚሞግቱ በመሆናቸውና ግባቸው ላይ ሊደርሱ የሚችሉትም በጂኖች በመታገዝ በመሆኑ በጂኖች መታገዝ የሚችሉት ደግሞ እነርሱን በማስተናገድና ከአላህ ውጭ እነርሱን በማምለክ ስለሆነ ነው። ይህ ደግሞ ጥራት ይገባውና በአላህ ላይ መካድና በእርሱም ማጋራት ነው። የሚሞግቱትን የሩቅ

ዓዋቂነትን አምኖ የሚቀበል የነርሱ አምሳያ ነው። እነዚህን ጉዳዮች ከሚያከናውኑ ሰዎች ጋር የተሳተፈ ደግሞ የአላህ መልዕክተኛ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን - ከእንዲህ ዓይነቱ የጡሩ ናቸው። ማንኛውም ሙስሊም በመድሀኒት ሰበብ ለሚያነበንበት መተትም ይሁን ለሚያስተምሩት ሌላ አጉል እምነት ነገር ተገኝ ሊሆን አይፈቀድለትም።

ምክንያቱም ይህ ሚርትና ሰዎችን ማታለል በመሆኑ ይህንንም ወደ የተቀበለ ሰው በውሸታቸውና በክህደታቸው እርዳታውን እየለገሳቸው ነው። እንዲሁም ከሙስሊሞች መካከል የትኛውም ሰው ወደ እነርሱ ሄዶ ልጁን ወይም ሌላ ዘመዱን ለማን ማጋባት እንዳለበት ወይም በትዳር አጋሮች እና በቤተሰቦቻቸው መካከል ያለባቸውን የፍቅር፣ የመተማመንና የጥላቻ ሁኔታቸውን በተመለከተ ለመጠየቅም ቢሆን መሄድ በፍጹም የተከለከለ ነው።

ባለትዳሮቹ ያለባቸውን የመለያዎችና የመሳሰሉት ሁኔታቸውን ለማወቅ ወደጠንቋዮቹ መሄዶ እንደማይፈቀደው ሁሉ ማለት ነው። ምክንያቱም ይህ ጥራት ከተገባው አላህ በቀር ማንም የማያውቀው የሩቅ ምስጢር ውስጥ የሚካተት ነውና።

ድግምት ልዕላ ኃያሉ አላህ ሁለቱን መለክቶችን በተመለከተ በሱረቱል በቀራህ ላይ ከነገረንም እንደምንረዳው በክህደት ደረጃ እርም ከተደረጉ ሐራም ነገሮች መካከል ነው።

{وما يعلمان من أحد حتى يقولوا إنما نحن فتننة فلا تكفر فبیتعلمون منهما ما يفرقون به بين المرء وزوجه وما هم بضارين به من أحد إلا بإذن الله ويتعلمون ما يضرهم ولا ينفعهم ولقد علموا لمن اشتراه ما له في الآخرة من خلاق ولنبئس ما شروا به أنفسهم لو كانوا يعلمون}[2].

"«እኛ መፈተኛ ነንና አትካድ» እስከሚሉም ድረስ አንድንም አያስተምሩም። ከእነሱም በሰውየውና በሚስቱ መካከል በርሱ የሚለዩበትን ነገር ይማራሉ። እነርሱም በአላህ ፈቃድ ካልሆነ በርሱ አንድንም ጎጂዎች አይደሉም። የሚጎዳቸውንና የማይጠቅማቸውንም ይማራሉ። የገዛውም ሰው ለርሱ በመጨረሻይቱ አገር ምንም እድል የሌለው መሆኑን በእርግጥ ዐውቁ። ነፍሶቻቸውንም በርሱ የሸጡበት ዋጋ ከፋ! የሚያውቁ በሆኑ ኖሮ (ባልሠሩት ነበር)።"¹

እነዚህ የተከበሩ ጥቅሶች ድግምት ክህደት መሆኑን እና ደጋሚዎች በአንድ ወንድና በሚስቱ መካከል መለያዎችንም የሚፈጥሩ መሆናቸውን ያመለክታሉ። ከዚያም ባሻገር ድግምት ተፅእኖ ሊያሳድር የሚችለው በራሱ እንዳልሆነ ይልቁን ጥቅምም ሆነ ጉዳትን ሊያስከትል የሚችለው

¹ ሱረቱል በቀራህ አንቀጽ ቁጥር: 102

የአላህን ይሁንታዊ ፈቃድ እና ፍርድ ተከትሎ እንደሆነም ያመለክታል። ምክንያቱም ጥራት የተገባው የላቀው አላህ መልካሙንም እና ክፋውንም የፈጠረው እርሱ ነው። ይህን እወቀቱ የወረሱት ከአጋሪዎች ነው፤ የማሰብ ችሎታቸው ደካማ በሆኑ ሰዎች ላይ የሚያለባብሱ ሰዎች ክፋታቸው እጅግ ከባድ ነው። ኢናሊላሂ ወኢና ኢላይሂ ራጂዑን። እነዚህ የተከበሩት አናቅፅ ድግምት የሚማሩ ሰዎች እየተማሩ ያሉት የማይጠቅማቸውን ብሎም የሚጎዳቸውን እንደሆነም ግልፅ አድርገዋል። አላህ ዘንድም ምንም አይነት ድርሻ እንደሌላቸው ማለትም፡ (እድላችንን እና መልካም ምንዳ) የሌላቸው መሆኑን አስረድተዋል። ይህ ደግሞ በዱኒያም በአኪራም የሚገጥማቸው ክስረት አደገኛ መሆኑን የሚጠቁም ከባድ ዛቻ ነው። ራሳቸውንም በዝቅተኛ ዋጋ የሸጡ በመሆናቸው ልዕላ ኃያሉ አላህ እንዲህ ሲል ከንኗቸዋል፡-

{وَلَيْسَ مَا شَرُوا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ}

"ነፍሳቸውንም በርሱ የሸጡበት ዋጋ ከፋ! የሚያውቁ በሆኑ ኖሮ (ባልሠሩት ነበር)።"¹እዚህ ጋ መግዛት የተባለው ራሳቸውን መሸጣቸው ለማለት ነው።

ከጠንቋዮች፣ ከሚርተኞችና እና ሌሎችም አጭበርባሪዎች ክፋት አላህ ይጠብቀን ዘንድ እንማፀነዋለን። ጥራት የተገባው አላህ ሙስሊሞችን ከክፋት እንዲጠብቃቸው፣ የሙስሊም መሪዎችንም እንዲጠነቀቁቸውና የአላህ ባርያዎች ከክፋታቸውም ከመጥፎ ስራዎቻቸውም ሰላም ሊሆኑ ዘንድ የአላህ ፍርድ ተግባራዊ ለማድረግ አላህ ይወፍቃቸው ዘንድ እንማፀነዋለን።

ጥራት የተገባው አምላካችን አላህ ድግምት ከመከሰቱ በፊት ከድግምቱ መጠንቀቅ የሚቻልበትን መንገዶች ለባሮቹ ደነግላቸዋል። ጥራት ይገባውና ለእነርሱ ካለው እዝነትና ከእነርሱ አንፃር ከተከሰተ በኋላ መታከም የሚቻልበትንም ግልፅ አድርጎላቸዋል።

ድግምት የሚያስከትለውን አደጋ ከመከሰቱ በፊት መጠንቀቅ የሚቻልባቸውንም ይሁን ከተከሰተ በኋላ መታከም የሚቻልባቸውን መንገዶች በሽሪዓም ከተፈቀዱት መካከል ተከታዮቹን መጥቀስ ይቻላል።

ድግምት ከመከሰቱ በፊት ከሚያስከትለው አደጋ መከላከል የሚቻልበትን መንገድ በተመለከተ፤ እጅግ አሳሳቢና አስፈላጊ ከሆኑት መካከል፡- በሽሪዓዊ ዚክሮች፣ በዱዓዎች እና ከነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በመጡ ከክፋት መጠበቂያ ውዳሴዎችን በመጠቀም

¹ ሱረቱል በቀራህ አንቀጽ ቁጥር 102

መከላከል፤ ከእነዚህም መካከል፡- ከግዴታ ሰላቶች በኋላ ልክ እንዳጠናቀቁ ከሚባሉት የተደገገጉ ውዳሴዎች በኋላ አየተል ኩርሲይን መቅራት፣ እንዲሁም በመኝታ ሰአት መቅራት ይቻላል። አየተል ኩርሲይ በቁርአን ውስጥ ካሉ አንቀጾች እጅግ የተከበረው አንቀፅ ሲሆን አየተል ኩርሲይ የሚባለው ተከታዩ አንቀፅ ነው፡-

{الله لا إله إلا هو الحي القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم له ما في السموات وما في الأرض من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه يعلم ما بين أيديهم وما خلفهم ولا يحيطون بشيء من علمه إلا بما شاء وسع كرسيه السموات والأرض ولا ينوده حفظهما وهو العلي العظيم}[4].

"አላህ ከእርሱ በቀር ሌላ አምላክ የለም። ሕያው ራሱን ቻይ ነው። ማንገላጆትም እንቅልፍም አትይዘውም። በሰማያት ውስጥና በምድር ውስጥ ያለው ሁሉ የርሱ ብቻ ነው። ያ እርሱ ዘንድ በፈቃዱ ቢሆን እንጅ የሚያማልድ ማነው? (ከፍጡሮች) በፈታቸው ያለውንና ከኋላቸው ያለውን ሁሉ ያውቃል። በሻውም ነገር እንጂ ከዕውቀቱ በምንም ነገር አያካብቡም (አያውቁም)። መንበሩ ሰማያትንና ምድርን ሰፋ። ጥበቃቸውም አያቅተውም። እርሱም የሁሉ በላይ ታላቅ ነው።"¹

ከእነዚህ መካከል፡- {قل هو الله أحد} {ቁል ሁወ አልላሁ አሐድ}²፣ እና {قل أعوذ برب الفلق} {ቁል አዑዙ ቢረቢረ ፈለቅን}³ {قل أعوذ برب الناس}⁴ የሚባሉትን እንኝህ ሰስቱን የቁርአን ሱራዎችን ከእያንዳንዱ ግዴታ ሰላት በኋላ መቅራት፤ ሰስት ሰስት ጊዜ ከፈጅሮ ሰላት፣ በሌሊቱ መጀመርያ ክፍል ማለትም ከመግራብ ሰላት በኋላ፣ በመኝታ ሰአት መቅራት፤ እንዲሁም ተከታዩን የሱረቱል በቀራሪ የመጨረሻዎቹን ሁለት አንቀጾችን በመጀመርያው የሌሊቱ ክፍል መቅራት፡-

{آمن الرسول بما أنزل إليه من ربه والمؤمنون كل آمن بالله وملائكته وكتبه ورسله لا تفرق بين أحد من [8] رسله وقالوا سمعنا وأطعنا غفرانك ربنا وإليك المصير}

{መልክተኛው ከጌታው ወደ ርሱ በተወረደው አመነ። ምእምኖቹም (እንደዚሁ)። ሁሉም በአላህ፣ በመላዕክቱም፣ በመጻሕፍቱም፣ በመልክተኞቹም ከመልክተኞቹ «በአንድም መካከል

¹ ሱረቱል በቀራሪ አንቀፅ ቁጥር: 255
² ሱረቱ አል-ሊ-ኸላላ አንቀፅ ቁጥር: 1
³ ሱረቱ አል-ፈለቅ አንቀፅ ቁጥር: 1
⁴ ሱረቱ አን-ናስ አንቀፅ ቁጥር: 1

አንላይም» (የሚሉ ሲሆኑ) አመኑ። «ሰማን፤ ታዘዝንም። ጌታችን ሆይ! ምሕረትህን (እንሻለን)። መመለሻም ወዳንተ ብቻ ነው» አሉም።¹ እስከ አንቀጹ መጨረሻ ድረስ።

የአላህ መልእክተኛ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይሁን -እንዲህ ማለታቸውን በሶሊኬ ሐዲሥ ተዘግቧል፡- (በምሽቱ ክፍለጊዜ አየተል ኩርሲይን የቀራ ሰው እስኪነጋ ድረስ የአላህ ከላላ አይለየውም፤ ሽይጧንም አይቀርበውም።) እንዲህ ማለታቸውም በሶሊኬ ሐዲሥ ተላልፏል፡- (በሌሊቱ ክፍለ ጊዜ የሱረቱል በቀራን የመጨረሻ ሁለቱ አንቀጾችን ለቀራ ሰው በቂዎቹ ናቸው።) አላህ ይበልጡን ያውቃል ትርጉሙ፡- ከክፋት ነገር ሁሉ ይጠብቁታል ማለት ነው። ሌላው የአላህን ጥበቃ እናገኝባቸው ዘንድ በሽሪዓው የተደነገጉ (ፍፁም የሆኑ ከፍጡራኑ ክፋት የምንጠበቅባቸው) ውዳሴዎችን ሌትም ቀንም፤ በቤት ውስጥም ይሁን በበረሃ በህዋም ይሁን በባህር የአላህን ጥበቃ የሚያስገኙልን የተደነገጉ አዝካሮችን ማብዛት ነው።

ምክንያቱም ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ በማለታቸው ነው፡- የሆነ ቦታ ላይ ሲያርፍ “አውዙ ቢከለማቲላሂ-ት-ታማቲ ሚን ሸሪ ማ ኸለቅ” ያለ ሰው ከቦታው እስኪንቀሳቀስ ድረስ ምንም ነገር አይገዳውም።) ትርጉሙ፡- ከፍጡራኑ ክፋት ፍፁም (ምሉእ) በሆነው በአላህ ቃል እጠበቃለሁ። እንዲሁም አንድ ሙስሊም በቀኑ መጀመሪያ እና በሌሊቱ መጀመሪያ ላይ ሰስት ጊዜ ተከታይን ማለት፡- (“ቢስሚላሂ ለዚ ላየዱሩ መዓስሚሂ ሸይኡን ፊል አርዲ ወላ ፊሰማኢ ወሁው ሰሚዑል ዓሊም” ትርጉሙ፡- ከስሙ ጋር በሰማይም በምድርም አንዳችም ነገር የማይገዳበት በሆነው በአላህ ስም (እጠበቃለሁ)። እርሱም ሰሚ እና አዋቂው ነው።)

ይህንን የሚያበረታታ ሶሊኬ ሐዲሥ ከነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በመዘገቡ እና ይህም ከክፋት ሁሉ ለመጠበቅ ሰበብ በመሆኑም ነው። እነዚህ ውዳሴዎች እና መጠበቂያ ዚክሮች በቅንነት፣ በእምነት፣ በአላህ ላይ በመተማመንና በእርሱም ላይ በመደገፍ ለሚሰጡት መልዕክትም በአፅንኦት ልቡን ከፍቶ ለሚከታተላቸው የድግምትም የሌላውንም ክፋት ለመመከት ከታላላቅ ሰበቦች ከመሆናቸውም ባሻገር ድግምቱ ተደርጎ እንኳ ቢሆን እጅግ አብዝቶ ወደ አላህ ከመዋደቅና ጥራት የተገባው አምላካችን አላህን የተከሰተውን ክፋትና ችግር እንዲያስወግደው ከመማፀን ጋር ሆነው ድግምቱን ለማስወገድ ታላቅ ፈውስ ናቸው።

¹ ሱረቱ አል-በቀራህ፡ አንቀፅ ቁጥር፡ 285

የድግምትንም ይሁን ሌላን ህመም በማከም ረገድ ከነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ለመምጣታቸው ከተረጋገጡና ሱሐቦቻቸውንም ሲያክሙባቸው ከነበሩ ዲዓዎች መካከል፡- (“አሷሁምም ረብ ናስ አዝሂቢል ባእስ ወሸፊ አንተ-ሽ-ሻፊ ላ ሺፋኦ ኢላ ሺፋኦክ ሺፋኦን ላዩጋዲሩ ሰቀማ” ትርጉሙም፡- የሰዎች ሁሉ ጌታ የሆንከው አላህ ሆይ! ችግሩን አንሳልን፤ ፈዋሾም አንተው ነህና ፈውስህን ለግስ፤ ካንተም ውጭ ፈዋሽ የለምና ምንም አይነት ስቃይን ያለስቀረ ፈውስህን ለግስ፡) ይህንን ሰስት ጊዜ ማለት፡፡ ከእነዚህ ዲዓዎች መካከል ጂብሪል ዓለይሂ ሰላም ረሱል የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንን ሩቃ ያደረገበት ይገኝበታል፤ ይኸውም፡- (“በስሚላሂ አርቂከ ሚን ኩሊ ሸይኢን ዩእዚከ ወሚን ሸሪ ኩሊ ነፍሲን አው ዓይኒን ሐስድ፡ አሷሁ የሸፊከ ቢስሚላሂ አርቂከ” ትርጉሙ፡- በአላህ ስም አክምሀለሁ፤ ከሚያስቸግርህ አዛም ይሁን ከእያንዳንዱ ነፍስም ከምቀኛ ዓይን በአላህ ስም አክምሀለሁ፤ በአላህ ስም እፈውስሀለሁ አላህ ያሸርህ፡) ይህንንም ሦስት ጊዜ ይደጋግመው፡፡

ድግምቱ ከተከሰተ በኋላ ከሚደረጉ ሕክምናዎች መካከል ሌላኛው አንድ ሰው ከባለቤቱ ጋር ግንኙነት መፈፀም ከተችገረ ሰባት የአረንጓዴ ቁርቁራ ቅጠል ወስዶ በድንጋይ ወይም በመሳሰሉት ፈጭቶ በአንዳች ነገር አድርጎ ለትጥብት የሚበቃውን ያህል በውሀ በመዘፍዘፍ በላይ ላይ ተከታዮቹን የቁርቁን አንቀጾችን ቀርቶ መተካከሙ ፋይዳው የጎላ ፈውስ ነው፡- አየተል ኩርሲይ፣ {ቁል ያአዩሃል ካፊሩን}¹፣ {ቁል ሁወሷሁ አሐድ}²፣ {ቁል አውዙ ቢረቢል ፈለቅ}³፣ {ቁል አውዙ ቢረቢናስ}⁴ እንዲሁም በሱረቱል አዕራፍ የሚገኙ ድግምትን የተመለከቱ አንቀጾች ማለትም ተከታዮቹ አንቀጾች፡-

{وأوحينا إلى موسى أن ألق عصاك فإذا هي تلقف ما يأفكون. فوقع الحق وبطل ما كانوا يعملون. فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرين}

{ወደ ሙሳም፡- «በትርህን ጣል» ስንል ላክን፡፡ (ጣላትም) ወዲያውኑም የሚቀጣጥፉትን (ማታለያ) ትውጣላች፡፡ እውነቱም ተገለጸ፡፡ ይሠሩት የነበሩትም (ድግምት) ተበላሽ፡፡ እዚያ ዘንድ

1 ሱረቱ አል-ካፊሩን አንቀፅ ቁጥር፡ 1
 2 ሱረቱ አል-ኢኸላስ አንቀፅ ቁጥር፡ 1
 3 ሱረቱ አል-ፈለቅ አንቀፅ ቁጥር፡ 1
 4 ሱረቱ አን-ናስ አንቀፅ ቁጥር፡ 1

ተሸነፍም። ወራዶችም ሆነው ተመለሱ።¹ በሱረቱ ይኸው ውስጥ ያሉ አንቀጾች ማለትም ተከታዮቹ አንቀጾች፡-

{وقال فرعون انتوني بكل ساحر عليم. فلما جاء السحرة قال لهم موسى ألقوا ما أنتم ملقون. فلما ألقوا قال موسى ما جئتم به السحر إن الله سيبيطله إن الله لا يصلح عمل المفسدين. ويحق الله الحق بكلماته ولو كره المجرمون}

{ፈርዖንም፡- «ዐዋቂ ድግምተኛን ሁሉ አምጡልኝ» አለ። ድግምተኞቹም በመጡ ጊዜ ሙሳ ለእነርሱ፡- «እናንተ የምትጥሉትን ነገር ጣሉ» አላቸው። (ገመዶቻቸውን) በጣሉም ጊዜ ሙሳ አለ፡- «ያ በርሱ የመጣችሁበት ነገር ድግምት ነው። አላህ በእርግጥ ያፈርሳዎል። አላህ የአጥፊዎችን ሥራ ፈጽሞ አያበጅምና።» አላህም ከሐዲዎች ቢጠሉም እውነትን በቃላቱ ያረጋግጣል።² በሱረቱ ጣሃ ውስጥም ያሉት አንቀጾች፡-

{قالوا يا موسى إما أن تلقى وإما أن نكون أول من ألقى. قال بل ألقوا فإذا حبالهم وعصيهم يخيل إليه ما سحرهم أنها تسعى. فأوجس في نفسه خيفة موسى. قلنا لا تخف إنك أنت الأعلى. وألق ما في يمينك تلقف ما صنعوا إنما صنعوا كيد ساحر ولا يفلح الساحر حيث أتى}

{«ሙሳ ሆይ! ወይ ትጥላለህ ወይም በመጀመሪያ የምንጥል እንሆናለን» (ምረጥ) አሉ። «አይደለም ጣሉ» አላቸው። ወዲያውም ገመዶቻቸውና ዘንጎቻቸው ከድግምታቸው የተነሳ እነርሱ የሚሮጡ (እባቦች) ኾነው ወደርሱ ተመለሱ። ሙሳም በነፍሱ ውስጥ ፍርሃትን አሳደረ። «አትፍራ አንተ የበላዩ አንተ ነህና» አልነው። «በቀኝ እጅህ ያለቸውንም በትር ጣል። ያንን የሠሩትን ትውጣላችና። ያ የሠሩት ሁሉ የድግምተኛ ተንኮል ነውና። ድግምተኛም በመጣበት ስፍራ ሁሉ አይቀናውም» (አልን)።³

በውሃው ላይ እንዲቀራበት የገለፅነውን ከቀራ በኋላ ሶስት ጊዜ ይጠጣበትና በቀሪው ይታጠብ። በዚህም የአላህ ፈቃድ ታክሎበት በሽታው ይወገዳል። ሁለቴም ከዚያም በላይ መደጋገሙ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ደግሞ በሽታው እስኪወገድ ድረስ ቢደጋገምም ችግር የለውም።

¹ ሱረቱ አል-አዕራፍ አንቀፅ ቁጥር: 117-119
² ሱረቱ ይኸው አንቀፅ ቁጥር: 79-82
³ ሱረቱ ጧሀ አንቀፅ ቁጥር: 65-69

እንዲሁም ድግምትን ከሚያክሙበት ዘዴዎች መካከል ሌላኛው - እጅግ ፋይዳቸው ከበዙት ፈውሶች ሲሆን - ድግምቱ የተቀበረበትን ቦታ በመሬት ላይም ይሁን በተራራ አልዩም በሌላ ቦታ ላይቶ ለማወቅ መጣጣር ነው። ምክንያቱም ድግምቱ ያለበት ቦታ ከታወቀ አውጥተው ቢቦታትኑት ድግምቱ ይከሸፋልና ነው።

ድግምትን መጠንቀቅና ማከም የሚቻልባቸው ዘዴዎችን በተመለከተ አላህ ያገራልን ይህን ይመስላል። አላህ ተውፊቁን ይግጠመን።

በድግምተኞች ስራ ማከሙ ማለትም በመስዋእት ወይም በሌላ አምልኮ ወደ አጋንንት መቃረቡ በፍጹም አይፈቀድም። ምክንያቱም ከሰይጣን ስራ ከዛም አልፎ ከባዱ ሽርክ ነውና። ይልቅ ተገቢው ነገር መጠንቀቁ ነው። ልክ ጠንቋዮችን፣ ሚርተኞችንና አጭብርባሪዎችንም እየጠየቁ መተካከሙና የሚሉትንም ተግባራዊ ማድረግ እንደማይፈቀደው ሁሉ ማለት ነው። ምክንያቱም እምነተኪዎችና ቀጣፊ ሚርተኛ ጋጠውጦች በመሆናቸው ነው። የአላህ መልዕክተኛም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እነኝህ ሰዎች ዘንድ ከመሄድ፣ እነርሱን ከመጠየቅና የሚሉትን አምኖ ከመቀበል አስጠንቅቀዋል። ይህም ቀደም ብለን በዚህ ጽሑፍ መጀመሪያ ላይ እንደተገለጸው ነው። የአላህ መልዕክተኛ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ድግምትን በድግምት ስለማክሸፍ ተጠይቀው እንዲህ ማለታቸው በሶሊክ ሐዲሥ ተረጋግጧል፡- (“የሸይጧን ስራ ነው።” ኢማሙ አሕመድ እና አቡ ዳውድ በጥሩ ሰነድ ዘግበውታል። “ኑሽራ” ማለት ድግምትን በድግምት ማክሸፍ ማለት ሲሆን እሳቸው እንዲህ ሲሉ የፈለጉበት፡ “የጃሂሊያ ሰዎች ይጠቀሙበት የነበረውን የማክሸፊያ አይነት ማለትም ድግምትን ደጋሚ እንዲያከሸፈው አልያም ድግምቱን በአምሳያው ድግምት ማክሸፍን ማውገዛቸው ነው።

ሩቃ በማድረግ፣ በሽሪዓው የተደነገጉ በሆኑ ዱዓዎች እና በተፈቀዱ ፈውሶች ድግምትን ማክሸፉ ግን ቀደም ብለንም እንዳሳለፍነው ምንም ችግር የለውም። ይህም ታላቁ ሊቅ ኢብኑል ቀደም እና ሸይኽ ዐብዱረሕመን ኢብኑ ሐሰን ፈትሐል መጂድ በተሰኘው ኪታባቸው አላህ ይዘንላቸውና እንዲሁም ሌሎችም ሊቃውንት ያብራሩት ጉዳይ ነው።

አላህ ሙስሊሞችን በሙሉ ከመጥፎ ነገር ሁሉ እንዲታደጋቸው፣ ሃይማኖታቸውንም ለእነርሱ እንዲጠብቅላቸው፣ መገንዘቡንም እንዲለግሳቸው፣ የእርሳቸውን ድንጋጌ ከመጣስም እንዲያድናቸው አላህን እንማግጥለን። የአላህ ሰላትና ሰላም ባርያውና መልዕክተኛው በሆኑት ነብዩ ሙሐመድና በቤተሰቦቻቸውም ላይ ይስፈን።

ሚስት ባሏ ላይ ያሰራቸው ድግምት¹

ከዐብዱልዐዚዝ ቢን ዐብደላህ ቢን ባዝ ለተከበረው ወንድም... አሰላሙ ዓለይኩም ወራሕመቱሏሂ ወበረካቱህ በመቀጠል:-

አላህ ቀናውን ጎዳና በመምራት ላይ ይድረስልዎትና በእለቱ የፃፉት ደብዳቤዎ እንዲሁም በውስጡ ያካተቱት አዲሷ ባለቤቶን ሊገናኙ ሲሉ ስላጋጠምት ነገር፤ ወደ አንድ ሽማግሌ ሄደው የበፊቷ ባለቤቶ እርሶን ከግንኙነት ለማቀብ ስላደረገችው ነገር፤ ይህም ያለውን ፍርድ በተመለከተ መጠየቅንና የተሰጡትንም ምላሽ አስፍረውበት የላኩት ደብዳቤዎ ደርሶኛል።

ምላሹ: የቀድሞ ባለቤቶ ይህንን ድርጊት ለመፈጸሟ አምና ከተቀበለች ወይም በማስረጃ ከተረጋገጠ በርግጥ ከባድ ጥፋት ነው የፈጸመችው። ጂረ እንደውም! ጥመትም ክህደትም ነው የፈጸመችው። ምክንያቱም ይህ የእርሷ ድርጊት የተከለከለ ድግምት ነው። ድግምት የሚፈጸም ደግሞ ከፊር ነው። ልክ ጥራት የተገባው አምላካችን አላህ እንዲህ እንዳለን:-

{واتبعوا ما تتلوا الشياطين على ملك سليمان وما كفر سليمان ولكن الشياطين كفروا يعلمون الناس السحر وما أنزل على الملكين ببابل هارون وماروت وما يعلمان من أحد حتى يقولوا إنما نحن فتننة فلا تفكر فيتعلمون منهما ما يفرقون به بين المرء وزوجه وما هم بضارين به من أحد إلا بإذن الله ويتعلمون ما يضرهم ولا ينفعهم ولقد علموا لمن اشتراه ما له في الآخرة من خلاق ولبئس ما شروا به أنفسهم لو كانوا يعلمون}[17]

{ሰይጣናትም በሱለይማን (ሰሎሞን) ዘመነ መንግስት የሚያነቡትን (ድግምት) ተከተሉ። ሱለይማንም አልካደም፤ (ድግምተኛ አልነበረም)፤ ግን ሰይጣናት ሰዎችን ድግምትን የሚያስተምሩ ሲኾኑ ካዱ። ያንንም በባቢል በሁለቱ መላእክት በሃሩትና ማሩት ላይ የተወረደውን ነገር (ያስተምሩዋቸዋል)። «እኛ መፈተኛ ነንና አትካድ» እስከሚሉም ድረስ አንድንም አያስተምሩም። ከእነሱም በሰውየውና በሚስቱ መካከል በርሱ የሚለዩበትን ነገር ይማራሉ። እነርሱም በአላህ ፈቃድ ካልኾነ በርሱ አንድንም ጎጂዎች አይደሉም። የሚጎዳቸውንና የማይጠቅማቸውንም ይማራሉ። የገዛውም ሰው ለርሱ በመጨረሻይቱ አገር ምንም እድል የሌለው መኾኑን በእርግጥ ዐወቁ። ነፍሶቻቸውንም በርሱ የሸጡበት ዋጋ ከፋ! የሚያውቁ በኾኑ ኖሮ (ባልሠሩት ነበር)።}²ይህ የተከበረው አንቀጽ ድግምት ክህደት መሆኑን፤ ደጋሚም ከሀዲ

¹ ከታላቁ ሸይኽ ጽሕፈት ቤት በ9/11/1387 ዓ.ሂ መልስ የተሰጠበት
² ሱረቱ አል-በቀራህ አንቀጽ ቁጥር: 102

መሆኑን፤ ደጋግሞ የሚመሩት የሚገቡዎቸውን ብሎም የማይጠቅሟቸውን መሆኑን፤ ከእኩይ አለማዎቻቸው መካከል ባልየውን ከሚስቱ መለየት እንደሆነና በእለተ ትንሳኤም ምንም አይነት መልካም -የመዳኛ- ድርሻ የሌላቸው እንደሆኑ ያስገነዝባል። የአላህ መልዕክተኛ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈንም - ስሊሕ በሆነ ሐዲሄ እንዲህ ማለታቸው ተዘግቧል፡- (ሰባት አጥፊ ወንጀሎችን ተጠንቀቁ።) “የአላህ መልእክተኛ ሆይ ምንድን ናቸው?” ሲባሉ እንዲህ በማለት መለሱ፡- (በአላህ ማጋራት፣ ድግምት፣ አላህ እርም ያደረጋትን ነፍስ ያለ አግባብ ማጥፋት፣ ወለድ (አራጣ) መብላት፣ የየቲሞችን (አባታቸው የሞተባቸውን ልጆች) ገንዘብ መብላት፣ በተፋፋሚ ፍልሚያ ወደ ኋላ መሸሽ፣ ጥብቅ (ንፁህ) (ከዝሙት ዝንጉ) የሆኑ ሴቶችን በዝሙት መቅጠፍ (መወንጀል) ናቸው።)

መድሀኒቱን የሰጠዎት ሽማግሌ ከሁኔታው መረዳት የሚቻለው እርሱም ሚርተኛ እንደሆነ ነው። ምክንያቱም አስማተኞች ብቻ ካልሆኑ ማንም ተጨባጭ አሰራራቸውን የሚያውቅ የለምና ነው። ከዛም በላይ በብዙ ጉዳዮች ላይ የሩቅ ምስጢርን እናውቃለን ብለው ከሚሞግቱ አካላት መሆኑንም ጭምር መረዳት ይቻላል። ሙስሊም እነኝህን መሰል ሰዎች ሊጠነቀቃቸውና ስለ ሩቅ ምስጢር የሚሞግቱትንም አምኖ መቀበል የለበትም።

ምክንያቱም ነቢዩ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- እንዲህ በማለታቸው ነው፡- (ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ስለ አንዳች ነገር የጠየቀ ሰላቱ ለአርባ ሌሊቶች ተቀባይነት የለውም።) ሙስሊም በሰሊሐቸው ዘግበውታል፤ ነቢዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- እንዲህም ብለዋል፡- (ሚርተኛ ወይም ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ጠንቋዩ የተናገረውን ያመነ ወደ ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በተወረደው ክዷል።)

ማድረግ ያለብዎት ነገር ቢኖር የደረሰብዎትን ነገር በተመለከተ ተውባ እና መፀፀት ይገባል። ከዛም በተጨማሪ ሽማግሌውንና የቀድሞ ባለቤቶን በተመለከተ ፍርድ ቤት ተገቢውን እርምጃ እንዲወስድባቸው ወደ ፍርድ ቤትና አስተዳደር ማመልከት አለብዎ። ለወደፊቱ እንደዚህ አይነት ክስተት ሲያጋጥምህም ሽሪዓዊውን ፈውስ እንዲያመለክቱህ የሽሪዓ ሊቃውንትን ማማከር ይኖርብሁል። አላህ እኛንም እናንተንም የሃይማኖትን ግንዛቤ በዛውም ላይ ፅናቱንና እርሱን ከመቃረንም ሊታደገን ዘንድ እንማፀነዋለን። እርሱ ለጋስና ቸር ነውና።

ወሰላሙ ዓለይኩም ወራሕመቱሏሂ ወበረካቱህ (የአላህ ሰላምን አበረከት በአንተ ላይ ይሁን)

ሚርተኞችንና አጭብርባሪዎችን መጠየቅ ያለው ኢስላማዊ ፍርድ¹

ጥያቄ፡ ወንድም፡ ሰ. ዐ. በ. ከሪያድ ጥያቄው እንዲህ ይላል፡- በየመን አንዳንድ አካባቢዎች ላይ ሰዎች "አለቆች" የሚሏቸው ከሀይማኖት ጋር የሚቃረኑ እንደ ጥንቆላ እና መሰል ነገራቶችን የሚፈፀሙ፣ መድሀኒት የላቸውም ለሚባሉ በሽታዎች መፈወስ እንደሚችሉም የሚሞግቱ እና ለዚህም እንደሚሳመኛም ራሳቸውን በስለታማ ነገር እየወጉ አሊያም ጣታቸውን እየቆረጡ ምንም ጉዳት ሳይደርስባቸው ወደ ነበረበት መመለስ እንደሚችሉ የሚሞግቱ ሰዎች አሉ። ከመካከላቸውም የሚሰግዱም አሉ ከፊሎቹ ደግሞ አይሰግዱም።

እንዲሁም ከቡድናቸው ውጭ ላለ ሰው ማግባት ለራሳቸው የሚፈቅዱ ሲሆኑ ከነሱ ውጭ የሆነ ሰው ከነርሱ መካከል እንዲያገባ ግን አይፈቅዱም። ለሀመምተኛ ዱዓእ ሲያደርጉም እንዲህ ነው የሚሉት፡- (አላህ ሆይ! እገሌ ሆይ!) ከአያቶቻቸው የአንዱን ስም ጠርተው ማለት ነው። ድሮ ድሮ ሰዎች ያከብሯቸዋል፤ እንደሚገኘውም ሰው ሳይሆን እንደ ድንቅ ሰዎች ይቆጥሯቸውና ወደ አላህ ይበልጥ የቀረቡ አድርገው ያስቧቸውም ነበር። ከዛም አልፎ የአላህ ሰዎች ይሏቸውም ነበር። አሁን ላይ ግን ህዝቡ እነርሱን በተመለከተ ያለው አቋም ተለያይቷል፤ አንዳንዶቹ ይሀውም የወጣቱ ክፍል እና አንዳንድ የዒልም ሰዎች ይቃወሟቸዋል፤ አንዳንዶቹ ይሀውም ሽማግሌዎች እና ከዒልም የራቁ ሰዎች ደግሞ አሁንም ድረስ ከእነሱ ጋር የሙጥኝ እንዳሉ ነው። የተከበሩ ሽይኻችን ይህንን በተመለከተ እውነታውን ግልፅ ቢያደርጉልን። መልስ፡- እነዚህና መሳሎቻቸው የተወገዘን ነገር የሚፈፀሙና ውዳቂ ተግባርንም የሚዳፈሩ የሱፊዮች ጭፍራ ናቸው።

ከዛም ባሻገር ነብዩ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ በማለት ከተናገሩባቸው የሚርተኞች ጎራም የሚሰለፉ ናቸው። (ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ስለ አንዳች ነገር የጠየቀ ሰላቱ ለአርባ ሌሊቶች ተቀባይነት የለውም።) ይህም የሆነበት ምክንያት የሩቅ ምስጢር እናውቃለን ብለው በመሞገታቸው፣ የጂኖች አገልጋይም በመሆናቸው፣ እነርሱንም በማምለካቸው፣ እያድበሰበሱ በሚሠሩት አላህ በሙሳ እና ፊርዓውን ታሪክ ላይ እንዲህ ያለበትን የድግምት ስራ እየሰሩ ሰዎችንም የሚያታልሉ በመሆናቸው ነው፡- {«ጣሉ» አላቸው። (ገመዶቻቸውን) በጣሉም ጊዜ የሰዎቹን ዓይኖች ደገሙባቸው። አስፈራሩዋቸውም። ትልቅ

¹ እነዚህ ጥያቄዎች እና መልሶች -ኑሩን ዐለ ደርብ- ከተሰኘ ፕሮግራም የተወሰዱ ናቸው።

ድግምትንም አመጡ።} ስለዚህም ከዚህ የተከበሩት ሐዲሥ እና ከተከታይ የነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ቃል በመነሳት ወደ እነርሱ መሄድም ይሁን እነርሱን መጠየቅ የሚፈቀድ አይደለም፡- (ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ሚርተኛው የተናገረውን ያመነ ሰው ወደ ሙሐመድ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- በተወረደው ክዷል።) በሌላ ቃል ደግሞ፡- (ሚርተኛ ወይም ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ጠንቋይ የተናገረውን ያመነ ወደ ሙሐመድ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በተወረደው ክዷል።)

ከአላህ ውጭ ያለን አካል መማጸናቸው እና ከአላህ ውጭ ባለ አካልም የጭንቅ ገላጋይ አድርገው መያዛቸው፤ አልያም አያቶቻቸው እና ቅድመ አያቶቻቸው በፍጥረተ ዓለሙ ላይ ተፅእኖ የመፍጠር ድርሻ እንዳላቸውም ይሁን ህሙማንን እንደሚፈውሱ አልያም ሩቅ ከመሆናቸውና ወይም ሙታን ከመሆናቸውም ጋር ለሚማፀን ምላሽ መስጠት እንደሚችሉ መሞገታቸው ከከባዱ ሽርክ እና ከኩፍር የሚመደብ ነው። በመሆኑም እነርሱን በተመለከተ ተገቢው ነገር ወደነርሱ አለመሄድ እነርሱንም አለመጠየቅ ቢናገሩም አለማመን ነው። ምክንያቱም በዚህ ድርጊታቸው የጠንቋዮችና የደጋሚዎችን ስራ ከአላህ ውጭ ያለን አካል የሚያመልኩት፣ ከአላህ ውጭ ባለ አካል ከጭንቅ መገላገልን ከጃዮች፣ ከአላህ ውጭ ባለ ጂንም ይሁን ሙታን አልያም ሌሎች አባቶቻችን አያቶቻችን እያሉ አልያም ሌሎች ወልደና ባለ ከራማ አድርገው ራሳቸውን የሚያስጠጉባቸው አካላት እርዳታን ከጃይ የሆኑትን ሙሽሪኮችን ስራ አቅፈው የያዙ ናቸው። ይልቁን ይህ ሁሉ ድርጊት የድግምት እና በንፁሁ ሽሪዓም የተወገዘ የሚርትና የጥንቆላ ስራ ነው።

ይህ የሚያደርጉት የተወገዘው እና በስለታማ ነገር ራሳቸውን እየወጉ አልያም ምላሳቸውን እየቆረጡ የሚያሳዩት ነገርን በተመለከተ መታወቅ ያለበት ጉዳይ አስመስሎ የማሳየት ጉዳይ እንደሆነ ነው። ይህ ሁሉ ቀደም ብለንም እንዳሳለፍነው ቁርአናዊና ሐዲሣዊ ማስረጃዎች ሐራም ያደረጉትና ከርሱም ያስጠነቀቁበት የሆነው የሲሕር ድርጊት ነው። በመሆኑም የትኛውም ጤናማ አእምሮ ያለው ሰው በዚህ ሊታለል አይገባውም። ይህ ደግሞ ጥራት የተገባው የላቀው አላህ እንዲህ ሲል ከተናገረበት የፈርዓውን ደጋሚዎች ዓይነት የሚካተት ነው፡-

{يَخِيلُ إِلَيْهِ مِنْ سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَى}

¹ ሱረቱ አል-አዕራፍ አንቀፅ ቁጥር: 116

{ከድግምታቸው የተነሳ እነርሱ የሚሮጡ (እባቦች) ሆነው ወደርሱ ተመለሱ።}¹ እነዚህ ድግምትን እና ሚርትን፣ ጥንቆላን ከአላህ ውጭ ባለ አካል መታገዝን፣ ከአላህ ውጭ ባለ አካል የጭንቅ ገላጋይ በማድረግ ከአላህ ጋር ማጋራትን የሩቅ ምስጢርን አውቃለሁ የሚል ሙግትን በፍጥረተ አለሙ ማስተናበርንም ከመሞገት ጋር አብረው የሰበሰቡ ሰዎች ናቸው።

እነዚህ ድርጊቶች ደግሞ የተለያዩ የከባዱ ሽርክ እና የግልፅ ክህደት አይነቶች፤ አላህ ሐራም ያደረገው የድግምት ደርጊት ከአላህ ውጭ ማንም የማያውቀውን የሩቅ ምስጢርን አውቃለሁ የሚል ሙግት ዓይነቶች ናቸው። ጥራት የተገባው አላህ እንዲህ እንዳለን ማለት ነው፡-

{قل لا يعلم من في السموات والأرض الغيب إلا الله}

{«በሰማያትና በምድር ያለው ሁሉ ሩቅን ምስጢር አያውቅም። ግን አላህ (ያውቀዋል)። መቼ እንደሚቀሰቀሱም አያውቁም» በላቸው።}² ሁኔታቸውን ጠንቅቆ የሚያውቅ ሙስሊም ሁሉ እነርሱን ማውገዝ፣ ክፉ እንቅስቃሴያቸውንም ግልፅ ማድረግና ጉዳያቸውንም ለሚመለከተው አካል ማመልከት ይገባል።

በሙስሊሞች ሀገር ከሆኑ ክፋታቸውን ለማቀብ እና ሙስሊሞችን ከውሸታቸውና ከአታላይነታቸው ለመታደግ ሲባል ሸሪዓውን በጠበቀ መልኩ የሚገባቸውን ቅጣት እንዲቀጡ ጉዳያቸውን ለሚመለከተው አካል ማመልከት ይገባል።

አላህ ይወፍቀን (ለመልካሙ ይግጠመን)

ጂን በሚጠቀም የህዝብ ሐኪም የሚደረግ ሕክምና

ጥያቄ፡- እንደሚባለው ከሆነ በሕዝብ መድኃኒት የሚያክሙ ሰዎች አሉና ወደ ተባሉት ሰዎች ስሄድ እንዲህ አለኝ፡- "ስምህን እና የእናትህን ስም ጻፍና ነገ ትመጣለህ" ከዚያም የሆነ ሰው ወደነርሱ ሲመጣ "አንተ ጉዳይህ እንዲህ እንዲህ አይነት ነው፤ መፍትሄው ደግሞ እንዲህ ብታደርግ ነው" ይሉታል። ከመካከላቸውም የሚያክመው በቁርአን እንደሆነ የሚሞግትም አለ። ታዲያ እንደዚህ አይነት ሰዎችን በተመለከተ ምን ይሉናል? ወደ እነርሱ መሄድስ ኢስላማዊ ፍርድ ምንድን ነው?

1 ሱረቱ ጧሀ አንቀፅ ቁጥር: 66

2 ሱረቱ አን-ነምል አንቀፅ ቁጥር: 65

መልስ:- በህክምናው ይህንን ዓይነቱን የፈውስ ሂደት የሚከተል ሰው የሚታከመው በአጋንንቶች እንደሆነ እና የሩቅ ምስጢርንም እንደሚሞግት አመለካች ነው። ስለዚህም እንደዚህ አይነቱ ሰው ዘንድ መተካከም አይፈቀድም፤ ልክ ወደ እሱ መሄዱም ሆነ መጠየቅ እንደማይፈቀደው ሁሉ ማለት ነው። ነብዩ (የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን) እንዲህ ብለዋል:- (ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ስለ አንዳች ነገር የጠየቀ ሰላቱ ለአርባ ሌሊቶች ተቀባይነት የለውም።) ሙስሊም በሶሊሐቸው ዘግበውታል ወደ ጠንቋዮች፣ ሚርተኞች እና ድግምተኞች መሄድም ይሁን እነርሱን መጠየቅ እና የሚሉትንም አምኖ መቀበል መከልከላቸው በበርካታ ሐዲሃች ተረጋግጧል። ነቢዩ -የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህም ብለዋል:- (ጠንቋይ ዘንድ ሄዶ ሚርተኛው የተናገረውን ያመነ ሰው ወደ ሙሐመድ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- በተወረደው ክዷል።) የሩቁን ነገር ዐውቆታል የሚል ሁሉ፤ ጠጠር በመወርወር ወይም በማስቀመጥ፤ መሬት ላይ በማስመር፤ በሽተኛውን ስሙንና የእናቱን ስም ወይም የዘመዶቹን ስም በመጠየቅ የሩቁን ምስጢር አውቃለሁ የሚል ሁሉ ይህ ድርጊቱ ሰውየው ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እነርሱን ከመጠየቅም ይሁን የሚሉትን አምኖ ከመቀበል ከከለከሉት ጠንቋዮችና ሚርተኞች አንዱ መሆኑን አመለካች ነው።

በመሆኑም እነርሱ በቁርአን ነው የምናክመው ብለው ቢሞግቱም እነርሱን ከመጠየቅም እነርሱ ዘንድ ከመታከምም መጠንቀቅ ይገባል። ምክንያቱም የውሸት ሰዎች ማታለልና ማጭበርበር ልማዳቸው ስለሆነ የሚናገሩትን የትኛውንም ነገር ሊታመኑ አይገባቸውም። ስለዚህም ማንኛውም እነርሱን የሚያውቅ ሁሉ የአላህን ፍርድ እንዲያሰፍኑባቸው እና ሙስሊሞችም ከክፋታቸውም ከጥፋታቸውም ያላግባብ ከሚበዘብዙትም ገንዘብ ይድኑ ዘንድ ጉዳያቸውን በሀገሩ ለሚገኙ ዳኞች፣ ባለስልጣናት እና ፍርድቤት አሳልፈው ሊሰጧቸው ይገባል።

ፈዳታችንም አላህ ነው፤ ከአላህም ውጭ ኃይልም ብልሀትም የለም።

የድግምት ሽሪዓዊ ፈውስ¹

ጥያቄ:- ከትላልቅ ሰዎች አንዱ “ድግምት ተሰርቶብኛል ብሎ የሚያስብ ሰው ሰባት የቁርቁራ ዛፍ ቅጠል ይውሰድና ከዚያም በባልዲ ውሃ ውስጥ ነክሮ ሁለቱን “ቁል አዑዙ ቢረቢል ፈለቅ” እና

¹ ከ “ኑሩን ዐለ ደርብ” ካሴት ቁጥር 53 የተወሰደ

“ቁል አዑዙ ቢረቢናስ” እንዲሁም “አየተል ኩርሲይን”፤ ‘ቁል ያአዩሃል ካፊሩን’፤ እንዲህ የሚለውም አንቀፅ ‘ሱረቱል በቀራህ አንቀፅ ቁጥር 102’ እና ሱረቱል ፋቲሁን ይቅራ” ሲል ሰምቻለሁ፡- ይህ አባባሉ ትክክለኛነቱ ምን ያክል ነው? ድግምት ተሰርቶብኛል ብሎ የሚያስብ ሰውስ ምንድን ነው ማድረግ ያለበት? ያግዙን አላህ ያግዙትና

መልስ፡- ድግምት ያለ ስለመሆኑ ምንም ጥርጥር የሌለው ጉዳይ ነው። አንዳንድ ግን መስሎ መታየት ብቻ እንጅ እውነትነት የለውም። የሚከሰት እና ጥራት የተገባው የላቀው አላህም እንዲህ ብሎ እንደነገረን ተፅዕኖ ሊያሳድር የሚችለው ግን በአላህ ፈቃድ ነው፡-

{واتبعوا ما تتلوا الشياطين على ملك سليمان وما كفر سليمان ولكن الشياطين كفروا يعلمون الناس السحر وما أنزل على الملكين ببابل هاروت وماروت وما يعلمان من أحد حتى يقولوا إنما نحن فتنة فلا تكفر فيتعلمون منها ما يفرقون به بين المرء وزوجه وما هم بضارين به من أحد إلا بإذن الله}

{ሰይጣናትም በሱለይማን (ሰሎሞን) ዘመነ መንግስት የሚያነቡትን (ድግምት) ተከተሉ። ሱለይማንም አልካደም፤ (ድግምተኛ አልነበረም)፤ ግን ሰይጣናት ሰዎችን ድግምትን የሚያስተምሩ ሲኾኑ ካዱ። ያንንም በባቢል በሁለቱ መላእክት በሃሩትና ማሩት ላይ የተወረደውን ነገር (ያስተምሩዋቸዋል)። «እኛ መፈተኛ ነንና አትካድ» እስከሚሉም ድረስ አንድንም አያስተምሩም። ከእነሱም በሰውየውና በሚስቱ መካከል በርሱ የሚለዩበትን ነገር ይማራሉ። እነርሱም በአላህ ፈቃድ ካልኾነ በርሱ አንድንም ጎጂዎች አይደሉም።} ማለትም፡ ሁለቱ መላዕክት {«እኛ መፈተኛ ነንና አትካድ» እስከሚሉም ድረስ አንድንም አያስተምሩም። ከእነሱም በሰውየውና በሚስቱ መካከል በርሱ የሚለዩበትን ነገር ይማራሉ። እነርሱም በአላህ ፈቃድ ካልሆነ በርሱ አንድንም ጎጂዎች አይደሉም።}፣ በመሆኑም ድግምትም ተፅዕኖ ያሳድራል ነገር ግን ይሁንታዊ በሆነው የአላህ ፈቃድ ነው። ምክንያቱም የትኛውም ነገር ጥራት በተገባው የላቀው አላህ ፈቃድ ኖሮት ካልሆነ በቀር የሚሆን የለምና። በእውነቱ ይህ ድግምት የራሱ መድኃኒት እና ፈውስ አለው። በነቢዩ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን - ላይም ተከስቶ የነበረና አላህ እርሳቸውን ከዛው ያዳነበትና ከክፋቱም የታደገበት፤ ደጋሚው የሠራውም ተገኝቶ እንዲከሸፍ በማድረግ አላህ ነብዩን የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ያዳነበት ጉዳይ ነው። ልክ እንደዚሁ ሚርተኛው የቋጠረው ቋጠሮ ወይም የቆላላፈው ችንካር አልያም ሌላ ድግምቱን የሰራበት ነገር ተገኝቶ ማፍረስ የሚቻል ከሆነ ድግምቱን ያከሽፈዋል።

¹ ሱረቱል በቀራህ አንቀፅ ቁጥር 102

ምክንያቱም አላማቸው ሊሳካም ሊከሸፍም የሚችል ከመሆኑም ጋር እነርሱ እኩይ ስራቸውን ሲሰሩ በቋጠሮው ላይ እየተፋ የሚሰሩ መሆናቸው የታወቀ ነገር ነው።

ጥራት የተገባው የላቀው አምላካችን አላህ በሁሉም ነገር ላይ ቻይ ነው። ድግምቱ አንዳንዴ ቁርአን በመቅራትም ይፈውሳል። የሚቀራው ህመምተኛው ጤናማ አእምሮው ኖሮት ራሱ ሊሆንም ይችላል ወይም ሌላ ሰው ቱፍታ እያደረገ በደረቱም በሌላ የሰውነት አካሉም እያሸ ሊቀራለትም ይችላል። የሚቀሩት የቁርአን አንቀጾች፡- አል-ፋቲሐ፣ አየተል ኩርሲይ፣ “ቁል ሁወሊሁ አሐድ”፣ “ቁል አዑዙ ቢረቢል ፈላቅ” እና “ቁል አዑዙ ቢረቢናስ” ፤ የታወቁት ሲሕርን የተመለከቱ የሱረቱ አል-አዕራፍ ፣ የሱረቱ ዩኑስ እና የሱረቱ ጣሃ አንቀጾችን መቅራት ይችላል።

ከሱረቱ አዕራፍ ደግሞ ተከታይ የአላህ ቃል፡-

{وأوحينا إلى موسى أن ألق عصاك فإذا هي تلقف ما يأفكون. فوق الحق وبطل ما كانوا يعملون. فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرين}

{ወደ ሙሳም፡- «በትርህን ጣል» ስንል ላክን። (ጣላትም) ወዲያውኑም የሚቀጣጥፏትን (ማታለያ) ትውጣላች። እውነቱም ተገለጸ። ይሠሩት የነበሩትም (ድግምት) ተበላሽ። እዚያ ዘንድ ተሸነፏል። ወራዶችም ሆነው ተመለሱ።} ¹ከሱረቱ ዩኑስ ተከታይ የአላህ ቃል፡-

{وقال فرعون انتوني بكل ساحر عليم. فلما جاء السحرة قال لهم موسى ألقوا ما أنتم ملقون. فلما ألقوا قال موسى ما جئتم به السحر إن الله سيبيطه إن الله لا يصلح عمل المفسدين. ويحق الله بكلماته ولو كره المجرمون}

{ፈርዖንም፡- «ዐዋቂ ድግምተኛን ሁሉ አምጡልኝ» አለ። ድግምተኞቹም በመጡ ጊዜ ሙሳ ለእነርሱ፡- «እናንተ የምትጥሉትን ነገር ጣሉ» አላቸው። (ገመዶቻቸውን) በጣሉም ጊዜ ሙሳ አለ፡- «ያ በርሱ የመጣችሁበት ነገር ድግምት ነው። አላህ በእርግጥ ያፈርሳዎል። አላህ የአጥፊዎችን ሥራ ፈጽሞ አያበጅምና።» አላህም ከሐዲዎች ቢጠሉም እውነትን በቃላቱ ያረጋግጣል።} ²ከሱረቱ ጧሀ ተከታይ የአላህ ቃል፡-

{قالوا يا موسى إما أن تلقي وإما أن نكون أول من ألقى. قال بل ألقوا فإذا حبالهم وعصيهم يخيل إليه من سحرهم أنها تسعى. فأوجس في نفسه خيفة موسى. قلنا لا تخف إنك أنت الأعلى. وألق ما في يمينك تلقف ما

¹ ሱረቱ አል-አዕራፍ አንቀጽ ቁጥር፡ 117-119

² ሱረቱ ዩኑስ አንቀጽ ቁጥር፡ 79-82

{«ሙሳ ሆይ! ወይ ትጥላለህ ወይም በመጀመሪያ የምንጥል እንኸናለን» (ምረጥ) አሉ። «አይደለም ጣሉ» አላቸው። ወዲያውም ገመዶቻቸውና ዘንጎቻቸው ከድግምታቸው የተነሳ እነርሱ የሚሮጡ (እባቦች) ኾነው ወደርሱ ተመለሱ። ሙሳም በነፍሱ ውስጥ ፍርሃትን አሳደረ። «አትፍራ አንተ የበላይ አንተ ነህና» አልነው። «በቀኝ እጅህ ያለቸውንም በትር ጣል። ያንን የሠሩትን ትውጣላቸው። ያ የሠሩት ሁሉ የድግምተኛ ተንኮል ነውና።

ድግምተኛም በመጣበት ስፍራ ሁሉ አይቀናውም» (አልን)።¹ እንዲሁም {ቁል ያ አይሃል ካፊናን}፣ {ቁል ሁወሷሁ አሐድ}፣ {ቁል አዑዙ ቢረቢል ፈለቅ}፣ {ቁል አዑዙ ቢረቢናስ} ምዕራፎችን አሟልቶ ይቀራል። {ቁል ሁወሷሁ አሐድ}፣ {ቁል አዑዙ ቢረቢል ፈለቅ}፣ {ቁል አዑዙ ቢረቢናስ} እነኝህ ሰስቱን እያንዳንዳቸውን ሰስት ጊዜ እየደጋገመ ቢቀራ የተሻለ ነው። ከዚያም አላህ እንዲፈውሰው እንዲህ በማለት ዱዓ ያድርግ፡ "አሷሁ ረቡን-ናስ አዝሂቢል ባእስ ወሽፊ አንተ-ሽ-ሻፊ ለ ሺፋኦ ኢላ ሺፋኦክ ሺፋኦን ላይጋዲሩ ሰቀማ" ሰስት ጊዜ ደጋግሞ ይበል። (ትርጉሙም፡ አላህ ሆይ! የሰው ልጆች ጌታ የሆንከው! ከአንተም ውጭ ፈውስ የለም ፈዋሹም አንተው ነህና ህመሙን አስወግደህ ምንም አይነት እንከን የማያስቀር ፈውስህን ለግስ።) እንዲህም በማለት ሩቃውን ይቀጥል፡- "ቢስሚላሂ አርቂክ ሚን ኩሊ ሸይኢን ዩእኪክ ወሚን ሸሪ ኩሊ ነፍሲን አው ዓይኒን ሐሲዲን አሷሁ የሽፊክ ቢስሚላሂ አርቂክ" ሰስት ጊዜ ደጋግሞ ይበል። (ትርጉሙ፡- ከሚጎዳህ ነገር ሁሉ፣ ከክፉ ነፍስም ይሁን ከምቀኛ ዓይን አላህ ይፈውስህ ዘንድ በአላህ ስም አክምሀለሁ፤ በአላህ ስም አክምሃለሁ) በተጨማሪ ሩቃውን እንዲህም ካለ፡- "አዑዙ ቢከሊማቲላሂ ታማህ ሚን ሸሪ ማ ኸለቅ" የተሻለ ይሆንላታል። (ትርጉሙም፡- ከፍጡራኑ ክፋት ምሉእ በሆነው የአላህ ቃል እጠበቃለሁ።)

ይህ ሁሉ እጅግ ጠቃሚ የሆነ መተካከሚያ ዘዴ ነው። ይህንን የሩቃ እና ዱዓ እህድትን ተከትሎ ውኃ ውስጥ በመቅራት ድግምቱ የተሰራበት ሰው ቢጠጣው ቀሪውን ደግሞ ቢታጠብብበት በአላህ ፈውስና መድሀኒቱን ሊያስገኝለት የሚችል ዘዴ ነው። ሰባት የአረንጓዴ ቁርቁራ ዛፍ ቅጠሎችን ጨፍጭፎ በውኃ ውስጥ ቢጨምረው ይህም እንዲሁ ፈውሱን የሚያስገኝለት ዘዴ ነው። ይህ ደግሞ ብዙዎች የሞከሩት አላህም ለብዙዎቹ ሰብብ ያደረገላቸው ነገር ነው። ብዙ ሰዎችንም እንዲህ አድርገንላቸው አላህ ፈውስ አደርጎላቸው ያየንበትም ነው።

¹ ሱረቱ ጣህ አንቀፅ ቁጥር፡ 65.69

በመሆኑም ድግምት ተሰራብኝ ብሎ ለሚያስብ ሁሉ ፋይዳው የጎላ ፈውስ ይሆንለታል። ይህ መድሃኒት በድምግት ስንፈተ ወሲብ ላጋጠመው ሰውም የሚሆን ነው። ምክንያቱም አንዳንድ ሰዎች ከሚስታቸው ጋር ግንኙነት መፈጸም ባለመቻላቸው ይህንን ፍቅያና ዱዓ ከተጠቀሙበት በኋላ መድሀኒቱ ሆኖ እያገኘው ስለሆነ ነው። ፍቃውን ራሱም ይሁን ሌላ ሰው ውኃ ላይ ከቀራ በኋላ የሚጠጣውን ጠጥቶ በቀሪው ቢታጠብቡት ድግምት ተሰራብኝ ለሚልም ይሁን ግንኙነት መፈጸም ላልቻለ ሁሉ በአላህ ፈቃድ ፈውስ ሆኖ እንደሚያገኘው ነው። እነዚህ ለፈውስ እንደሰበብ ናቸው፤ ፈውስ የሚለግሰው ጥራት የተገባው የላቀው አምላካችን አላህ ብቻ ነው። እርሱም በሁሉም ነገር ላይ ቻይ፤ ህመሙም ይሁን ፈውሱም በእጁ ነው፤ ጥራት ይገባውና ሁሉም ነገርም በአላህ ውሳኔና ፍርድ የሚሆን ነው፤ የአላህ መልዕክተኛ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ማለታቸውም በሶሊክ ሐዲሥ ተረጋግጧል፡- (የሚያውቅ አውቆት የማያውቅ አላውቀውም እንጅ አላህ የትኛውንም በሽታ ሲያወርድ ከመድኃኒቱ ጋር ነው።)

ይህም ጥራት ከተገባው የላቀው አላህ ችሮታ ሲሆን ወደቀናው መንገድ የሚመራውም የሚያመለክተውም ተውፊቁንም የሚገሰጠው እርሱ ነው።

ጂኒ በሰው አካል ውስጥ የሚገባ ስለመሆኑ እውነታውን ግልጽ ማድረግ እና ያንን ላስተባብሉ ሰዎች ምላሹን መስጠት¹

ምስጋና ሁሉ ለአላህ የተገባ ነው። የአላህ ሰላትና ሰላምም በአላህ መልእክተኛ፣ በቤተሰቦቻቸውና በባልደረቦቻቸው እንዲሁም የእርሳቸውን ቅን ጎዳና በተከተለም ላይ ሁሉ ይስፈን።

በመቀጠል፡ አንዳንድ የሀገር ውስጥ ጋዜጦች እና ሌሎችም በዚህ አመት ማለትም በ1407 ዓመተ ሂጅራ በወርሀ ሸዕባን በአንዲት ሪፖርት ያለች እህታችን ላይ ሰፍኖ የነበረ ጂኒ ነዋሪነቱ ሪፖርት የሆነው ዐብደላህ ቢን ሙሽሪፍ አል-ዓምሪይ ዘንድ እስልምናውን ከተቀበለ በኋላ እኔው ዘንድ በይፋ እስልምና ስለመቀበሉ አጭጭር እና ረዥሞም ሀተታዎችን አስተላልፈዋል። ይህም የሆነው ቀደም ብለን ያወሳነው ወንድማችን በህመምተኛዋ ቁርአን ቀርቶላት ጂኒውንም እያናገረ በአላህም ገሰፅ በደልም ከባድ ወንጀል እያሳወቀ ዳዕዋ ካደረገለት በኋላ ነው። ጂኒውም

¹ ለሸኽ ዐሊይ አጥ-ጠንጣዊይ በ 3/11/1408 ሂጅራ የተሰጠ ምላሽ

ሃይማኖቱ ቡድኒህት ካፈረ መሆኑንም ባሳወቀው ጊዜ ወደ ኢስላም ጥሪ አድርጎለት ከልጅቲቱም እንዲወጣ ባሳሰበው ጊዜ ጂኒው ዳዕዋውን ሰምቶ ነው ዐብደሊህ ዘንድ እስልምናን የተቀበለው። ከዚያም ዐብደሊህም የሴቲቱ ቤተሰቦችም ልጅቱ እኔ ዘንድ ሆኖ ጂኒው እስልምናን ሲቀበል እንድሰማ ፈለጉና እኔው ዘንድ መጥተው ጂኒውን ወደ ልጄቱ የገባበትን ምክንያት ጠይቄው በእርሷ ምላስ ቢናገረውም አነጋገሩ የወንድ ልጅ እንጅ የሴት ልጅ ባልሆነ አንደበት ምክንያቶቹን ነገረች።

ይህ ሲሆን እርሷ በአጠገቧ ባለው ወንበር ነበር የተቀመጠችው። ወንድምና እህቶቿ እና ቀደም ብለን ያወሳነው ዐብደሊህ ቢን ሙሽሪፍ እንዲሁም የተወሰኑ ሌሎች ሰዎችም ሲታዘቡ ነበር። እስልምናን በይፋ የተቀበለ ሲሆን ህንዳዊ እና የቡድኒህት ሃይማኖት ተከታይም እንደነበር ተናግሯል። በመሆኑም አላህን እንዲፈራ፣ ከልጄቱም እንዲወጣና እርሷንም ከመበደል እንዲታቀብ ገሠፅኩት። እርሱም እንዲህ በማለት መለሰልኝ፡- “እኔ በእስልምና እርግጠኛ ሆኛለሁኝ” እኔም አላህ እርሱን እንደመራው ሌሎችም ወደቀናው ጎዳና ሊመሩ ዘንድ ህዝቦቹን ወደ እስልምና ጥሪ እንዲያደርግላቸው አደራ ብየው ተስማምቶ ወዲያውኑ ልጄቱን ለቋቋል። የመጨረሻ ቃሉም “አሰላሙ ዓለይኩም” የሚል ነበር።

ከዚያም ሴቲቱ በተለመደው አንደበቷ መናገር ጀመረች፤ ከድካሙም ነፃ መውጣቷንና እረፍት እየተሰማት እንደሆነም ተናገረች። ከዚያም ከወር ወይም ከዚያ በላይ ከቆየች በኋላ ከሁለት ወንድሞቿ፣ አጎቷ እና እህቷ ጋር ሆነው ተመልሰው ወደ እኔ መጣች፣ እናም ደህና እንደሆነች እና ከዛ በኋላም ተምልሶባት እንደማያውቅ ተናገረች። ወልሐምዱሊላህ። ጂኒው በነበረባት ወቅት የሚሰማት ስሜት ምን እንደነበር ጠየቅኳት፤ እሷም “ከሽሪዓው ጋር የሚቃረኑ መጥፎ ሐሳቦች ይሰማት እንደነበርና ወደ ቡድኒህት ሃይማኖትም እንዲሁም በቡድኒህት በኩል ወደተፃፉ መፃህፍቶችም ለማሰስ ዝንባሌ ያድርገባትም እንደነበር ተናገረች።

ከዚያም አላህ ካዳናት በኋላ እነዚህ መጥፎ ሃሳቦች ከእርሷ ተወግደው እርሷም ወደ ቀድሞው ከእነዚህ ጋጠውጥ ሃሳቦች ነፃ ወደ ሆነው ሃሳቧ መመለስ ችላለች። የተከበሩ ሸኽ ዐሊይ አጠንጋቂዎይ እንዲህ አይነቱ ጉዳይ መከሰቱን እንዳስተባበሉ እና ማታለል እና ውሸትም እንደሆነ እና ሴትየዋ በውስጧ አምቃ የያዘችው ተቀርፆ የቀረ የቃላት ክምችት ብቻ እንደሆነ ገልፀዋል የሚል መረጃ ደርሶኛል። እንዲህ ያለበትን የተቀረፀበት ካሴት አጠያይቄ እንደዛ ማለታቸውን ደርሸበታለሁ። ይህ ግን እጅጉን ገርሞኛል! ጂኒውን በርካታ ጥያቄዎች እየጠየቅኩት እየመለሰልኝ እንዴት ተቀርፆ የነበረ ቃላት ብቻ ነው ሊባል ይችላል?! ይህ አስቀያሚ ስህተት ከመሆኑም ባሻገር እንቶፈንቶ እውን ይሆናል እንደማለትም ነው። ከዛም አልፎ ጂኒ በሰው ልጅ በኩል ሊሰልም ይችላል የሚለውን ነገር ከተከታዩ የአላህ ቃል ጋር እንደሚጋጭ አድርገውም ቆጥረውታል፡-

{وهب لي ملكاً لاينبغي لأحد من بعدي}

{«ጌታዬ ሆይ! ለእኔ ማር። ከእኔ በኋላ ለአንድም የማይገባንም ንግሥና ስጦኝ። አንተ ለጋሱ አንተ ብቻ ነህና»} ይህም ቢሆን አላህ ይምራውና ሌላኛው ስህተትና የተሰሳተ ግንዛቤም ነው። ጂኒ በሰው እጅ በኩል እስልምናን መቀበሉ የነብዩሊህ ሱለይማን ዱዓእ ጋር የሚጋጭ ምንም አይነት ነገር የለውም። በነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በኩል በርካታ ቁጥር ያላቸው ጂኖች እስልምናን ተቀብለዋል።

ይህም አላህ በሱረቱል አሕቃፍ እና በሱረቱል ጂን ላይ በግልፅ አስፍሮታል። በሁለቱ የሶሊክ ኪታቦችም ከአቡ ሁረይራ ረዲየላሁ ዐንሁ በተላለፈ ሐዲሥ ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ማለታቸው ተዘግቧል፡- (ሰይጣን ከፊት ለፊቱ ቀርቦ ሰላቴን ሊያቋርጥብኝ ሞከረ ነገር ግን አላህ በእርሱ ላይ አቅምን ሰጠኝና አነቅሁት። በርግጥ ነግቶ እስክትመለከቱ ድረስ ከመስጂዱ ምሰሶዎች መካከል በአንዱ ላስረው አሰብኩና ድንገት "ጌታዬ ሆይ! ከእኔ በኋላ ለማንም የማይገባውን ንግሥና ስጦኝ።" የሚለው የወንድሜ ሱለይማን ዐለይሂ ሰላምን ዱዓእ አስታውሽ ተውኩት።)

{رب اغفر لي وهب لي ملكاً لا ينبغي لأحد من بعدي}

{«ጌታዬ ሆይ! ለእኔ ማር። ከእኔ በኋላ ለአንድም የማይገባንም ንግሥና ስጦኝ። አንተ ለጋሱ አንተ ብቻ ነህና»}፣¹ከዚያም አላህ (ሰይጣንን) ተዋረዶ እንዲመለስ አደረገው። ይህ የቡኸሪ ቃል ሲሆን የሙስሊም ዘገባ ቃል ደግሞ፡- (ትላንት ሌሊት ሰላት ላይ እያለሁ ከጂኖች መካከል የሆነ ክፉ ሰላቴን ሊያቋርጥብኝ ሲሽሎኮሎክ ነበር። ነገር ግን አላህ በእርሱ ላይ አቅም ሰጠኝና ቀፍድጄ ያዝኩት። በርግጥ ነግቶ ሁላችሁም ትመለከቱት ዘንድ ከመስጂዱ ምሰሶዎች መካከል በአንዱ ላስረው አሰብኩና ድንገት ተከታይን የወንድሜ ሱለይማን ዓለይሂ ሰላምን ዱዓእ አስታውሽ ተውኩት፡-

{رب اغفر لي وهب لي ملكاً لا ينبغي لأحد من بعدي}

{«ጌታዬ ሆይ! ለእኔ ማር። ከእኔ በኋላ ለአንድም የማይገባንም ንግሥና ስጦኝ። አንተ ለጋሱ አንተ ብቻ ነህና»}²ከዚያም አላህ (ሰይጣንን) ተዋረዶ እንዲመለስ አደረገው።)

በቡኸሪይ ሸርጥ መሰረት አን-ነሳኢይ ከእናታችን ዓኢሻ (ረዲየላሁ ዐንህ) እንደዘገቡት ነብዩ የአላህ

¹ ሱረቱ ሲድ አንቀፅ ቁጥር፡ 35

² ሱረቱ ሲድ አንቀፅ ቁጥር፡ 35

ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ሲሰግዱ በነበረበት ወቅት ሰይጣን ወደ እርሳቸው መጣ። ነቢዩም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ቀፍድደው ያዙት፤ ከዚያም የአላህ መልእክተኛም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ አሉ፡- (የምላሱን ለሀጭ እጄ ላይ እስኪሰማኝ ድረስ ቀፈድድኩት፤ የሱላይማን ዱዓእ ባይኖር ኖሮ ሰዎች ሊያዩት ዘንድ ታስሮ ያድር ነበር።) አሕመድና አቡ ዳውድ ከአቡ ሰዒድ የዘገቡት ሐዲሥ ሲሆን እንዲህ የሚል አለው፡- (ዘልዩ አንቅኩት፤ የለሀጭ እርጥበት በነዚህ ሁለት ጣቶቼ በአውራ ጣቴ እና በጠቋሚ ጣቴ እስኪሰማኝ ድረስ አንቄ ከመያዝ ወደኋላ አላልኩም።) አል-ቡኸረ በሰራተኞቹ ላይ ቅጽ 4 ገጽ 487 ከአል-ፈትሕ ከአቡ ሁረይራ ረዲየላሁ ዐንሁ በተላለፈ ሐዲሥም እንዲህ ብለዋል፡- የአላህ መልዕክተኛ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን የረመዳንን ዘካ በተመለከተ ኋላፊነት ሰጥተውኝ በነበረበት አጋጣሚ ድንገት አንዱ መጣና ዘግኖ ሊወስድ ሲል "ወሏሂ! ረሱል ዘንድ እንደማቀርብህ አስረግጠህ እወቅ!" ስለው "ችግረኛ ነኝ፤

በዛ ላይ የቤተሰብ ኋላፊነትም ስላለብኝ እጅግ በጣም አስፈልጎኝ ነው።" ሲለኝ ተውኩት። በማለዳው ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን "አባ ሁረይራ ሆይ! የትላንቱ እስረኛህ እንዴት ሆነ?" ሲሉ ጠየቁኝ። እኔም መልኼ፤ "የአላህ መልዕክተኛ ሆይ! እርሱ ችግረኛ መሆኑንና የቤተሰብ ኋላፊነትም እንዳለበት ሲነግረኝ ጊዜ አሳዘነኝና ተውኩት" አልኩቸው። እርሳቸውም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን፡- "ዋሽቶሃል፤ ግን ተመልሶ ይመጣል።" አሉኝ። የአላህ መልእክተኛ ይመለሳል ስላሉኝ እኔም ተጠባባቂያት። አሁንም በድጋሚ መጥቶ ከምግቡ ዘግኖ ሊወስድ ሲል በድጋሚ ያዝኩትና "ረሱል ዘንድ እንደማቀርብህ አስረግጠህ እወቅ!" ስለው "ችግረኛ ነኝ፤ በዛ ላይ የቤተሰብ ኋላፊነትም ስላለብኝ ነውና እበክህ ተወኝ? ድጋሚ ግን አልመለሰብህም።" ሲለኝ አሁንም ተውኩት። በማለዳው ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን "አባ ሁረይራ ሆይ! የትላንቱ እስረኛህ እንዴት ሆነ?" ሲሉ ጠየቁኝ። እኔም መልኼ፤ "የአላህ መልዕክተኛ ሆይ! እርሱ በጣም ችግረኛ መሆኑንና የቤተሰብ ኋላፊነትም እንዳለበት ሲነግረኝ ጊዜ አሳዘነኝና ተውኩት" አልኩቸው። እርሳቸውም የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን፡- "ዋሽቶሃል፤ ግን ተመልሶ ይመጣል።" አሉኝ። የአላህ መልእክተኛ ይመለሳል ስላሉኝ እኔም እንደገና መጠባበቄን ቀጠልኩ። አሁንም በድጋሚ መጥቶ ከምግቡ ዘግኖ ሊወስድ ሲል በድጋሚ ያዝኩትና፡- "አልመለስም እያልክ የተመለሰከው ይህ ሰስተኛ የመጨረሻ እድልህ ነውና ወደ ረሱል የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እወስድሀለሁ።" ስለው እንዲህ አለኝ፡ "አላህ አንተን የሚጠቅምበት ላስተምርህና ልቀቀኝ፡ ወደ መኝታህ በሄድክ ጊዜ አየተል ኩርሲይን (ሱረቱል በቀራህ አንቀፅ 255) {አሏሁ ላ ኢላሃ ኢላ ሁወል ሐዩል ቀዩም ... } ሙሉ አንቀፁን ቅራ፤ ይህንን ካደረግክ እስኪነጋ ድረስ ሽይጧንም አይቀርብህም ከአላህም ጥበቃ ይደረግልሃል።" እኔም ለቀቅኩትና እንዲሄድ ፈቀድኩለት።

በማለዳም የአላህ መልዕክተኛ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን "የትላንቱ እስረኛህ እንዴት ሆነ?" ሲሉኝ እኔም "አላህ እኔን የሚጠቅምበትን ቁምነገር እንደሚያስተምረኝ ብሎ የሆነ ነገር ተናገረና እኔም መንገዱን ክፍት አደረግኩለት" ስል መለስኩ። እርሳቸውም "ምን አይነት ነገር?" አሉኝ። እኔም "አላህ አንተን የሚጠቅምበት ላስተምርህና ልቀቀኝ፣ ወደ መኝታህ በሄድክ ጊዜ አየተል ኩርሲይን (ሱረቱል በቀራሪ አንቀፅ 255) {አሏሁ ላ ኢላሃ ኢላ ሁወል ሐዩል ቀዩም ... } ሙሉ አንቀፁን ቅራ፤ ይህንን ካደረግክ እስኪነጋ ድረስ ሽይጧንም አይቀርብህም ከአላህም ጥበቃ ይደረግልሃል።" ለመልካም ነገር እጅግ ጉጉት የሚያደርገባቸው ሰዎች ነበሩ። እርሳቸውም (እርሱ ውሸታም ቢሆንም የነገረህ ነገር ግን እውነት ነው። አባ ሁረይራ ሆይ! ባለፉት ሶስት ሌሊቶች ሲያወራህ የነበረው ማን እንደነበር ግን አውቀሃልን?) አሉኝ። "እረ አለወቅኩትም።" ስላቸው እርሳቸውም፡ (ሰይጣን ነው።) አሉኝ።¹

ከሰፊያ ረዲየሊሁ ዓንሃ በተላለፈ እና ቡኸሪይና ሙስሊም በዘገቡት ሐዲሥ ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ብለዋል፡- ("ሽይጧን በሰው ልጅ ውስጥ እንደ ደም ዝውውር ይሸከረከራል።") ኢማሙ አሕመድ ደግሞ በአል-ሙስኒድ ቅጽ 4 ገጽ 216 ላይ ሰሊክ በሆነ ዘገባ እንዳስተላለፉት ዑሥማን ቢን አቢ ል-ዓስ ረዲየሊሁ ዓንሁ እንዲህ ብለዋል፡- "የአላህ መልእክተኛ ሆይ! ሰይጣን እኮ በእኔና በሶላቴ እንዲሁም በእኔና በቁርአኔ መካከል እየጋረደኝ ተቸገርኩ" አልኳቸው። እሳቸውም፡- ("ይህ ሰይጣን ሲሆን ኺንዚብ በመባል ይታወቃል። እንዲህ አይነቱ ስሜት ሲሰማህ "አዑዙቢላህ" በልና ሶስት ጊዜ ወደ ግራህ ትፋ።" አሉኝ። የተባልኩትንም ባደረግኩ ጊዜ አላህ ወስዋሱን አስወገደልኝ።) እንዲሁም ከነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን በተላለፈ ሌሎች ሰሊክ ሐዲሦችም እርሳቸውንም ጨምሮ እያንዳንዱ የሰው ልጅ የመላኢካ ቁራኛ እና የሽይጧን ቁራኛ እንዳለው ተናግረዋል።

ይሁን እንጅ በነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ላይ ያለው የሽይጧን ቁራኛ አላህ እርዳታውን ለግሷቸው ሰልሞ በኸይር ካልሆነ በቀር የማያዘቸው ሆኗል። ጂኒ ወደ ሰው ልጅ እንደሚገባና ሰይጣን ሰውን እንደሚመታም በቁርአንና በሐዲሥ እንዲሁም መላው ማህበረሰብም ሙሉ በሙሉ በሚስማማበት መልኩ ግልፅ እውነታ ሆኖ ሳለ እንዴት ወደ ዒልም የቀረበ ሰው ያለ እውቀትና ያለ ማስረጃ ይልቁን አንዳንድ አህሉሱና ወልጆማህን የሚቃረኑ ጠማማ አንጃዎችን በመከተል ብቻ እንዲህ አይነቱን እውነት ይስታል?! አሏል ሙስተዓ ወላ ሐውላ ወላ ቁወተ ኢላ

¹ ሱረቱል በቀራሪ አንቀፅ ቁጥር: 255

ቢላህ! እናም ውድ አንባቢ ሆይ! እኔም እንግዲህ የአላህ ፈቃድ ከሆነ ይህንን አስመልክቶ የእውቀት ሰዎች የተናገሩትን ቃል እጠቅሳለሁ። ተከታዩን የአላህን ቃል በተመለከተ አላህ ይዘንላቸውና የተፍሲር ሊቃውንት ንግግር፡- {እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}¹

አቡ ጃዕፈር ቢን ጆሪር አላህ ይዘንላቸውና ስለ አንቀጽ ተፍሲር እንዲህ ብለዋል፡-

{الذين يأكلون الربا لا يقومون إلا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس}

{እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}² ያጣቀሱት እንዲህ ይላል፡- በዚህ ዓለም ሰይጣን ያንገዳግደዋል፤ ይተናነቀዋል ሰይጣንም እንደመታው ነው። (ከመንካቱ የተነሳ) ሲልም ከዕብደት የተነሳ ማለት ነው።

አል-በገዊይ አላህ ይዘንላቸውና ከላይ የተጠቀሰው አንቀጽ ተፍሲር ላይ እንዲህ ብለዋል፡-

{لا يقومون إلا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس}

{እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}³ ማለትም እብደት ማለት ነው። እብድ ሲሆን “ነካ ያደርገዋል” ወይም “ንቅል” ይባላል። የሸይኹ ቃል እዚህ ተቋጭ።

ኢብኑ ከሲር አላህ ይዘንላቸውና ከላይ የተጠቀሰውን አንቀጽ ሲተረጉሙ እንዲህ ብለው አውስተዋል፡-

{الذين يأكلون الربا لا يقومون إلا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس}

{እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}⁴ ማለትም፡- በእለተ ትንሣኤ

¹ ሱረቱል በቀራህ አንቀጽ ቁጥር፡ 275
² ሱረቱል በቀራህ አንቀጽ ቁጥር፡ 275
³ ሱረቱል በቀራህ አንቀጽ ቁጥር፡ 275
⁴ ሱረቱል በቀራህ አንቀጽ ቁጥር፡ 275

ከመቃብራቸው የሚነሱት የሚጥል በሽታ የያዘው ሰው የሚጥል በሽታው እያለበት ሲነሳ እንደሚንገዳገደው እየተንገዳገዱ ብቻ ነው። ይህም የሚነሳው በተዛባ አነሳስ በመሆኑ ነው። ኢብኑ አባስ (ረዲየላሁ ዐንሁማ) እንዲህ ብለዋል፡- (ወለድ የሚበላ ሰው በእለተ ትንሳኤ ከመቃብሩ የሚነሳው እንደ እብድ እየተናነቀው ነው።) ኢብኑ አባ ሐቲም ዘግበውታል፤ እንዲሁም ከሚከተሉትም ተላልፏል፡-

ከዐውፍ ቢን ማሊክ፣ ከሰዒድ ቢን ጁበይር፣ ከአሰ-ሱዲይ፣ ከአል-ረቢዕ ቢን አነስ፣ ከቀታዳህ እና ከሙቃቲል ቢን ሐያን ከመሳሰሉት ሁሉ ተላልፏል። አላህ ይዘንላቸውና ንግግራቸው እዚህ ጋር አበቃ።

አል-ቁርጡቢይም አላህ ይዘንላቸውና አንቀጡን ሲተነትኑ እንዲህ ብለዋል፡-

{الذين يأكلون الربا لا يقومون إلا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس}

{እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}¹ በዚህ አንቀፅ መሰረት የሚጥል በሽታ ከጂኒዎች በኩል ሊከሰት እንደሚችል ያስተባባለ እና በዚሁ ጉዳይ የሚንገዳገዱት በተፈጥሯዊ ህመም ብቻ እንጅ ሰይጣን ወደ ሰው ልጅ የሚገባ አይደለም ሰይጣን መታው የሚበል ነገርም የለም የሚሉ ሰዎች አቋማቸው ውድቅ እንደሆነ እንረዳለን። በዚህ ረገድ የተፍሲር ሊቃውንት እጅግ ብዙ ብለዋል፡-

ሸይኹል ኢስላም ኢብኑ ተይሚያህ ረሒመሁላህ በመጅሙዕ አል-ፈታዋ ቅጽ 19 ገጽ 9 እስከ 7ጽ 65 ላይ ("ኢዲሑ ደላላህ ፊ ዑሙሚ ሪሳላህ ሊሠቀለይን") በተሰኘው ኪታባቸው በንግግራቸው መሀል እንዲህ ብለዋል፡- "... ስለዚህም ነው ከሙዕተዚሊዮች እንደ ጁባኢይ እና አቢ በክር አር-ራዚ እንዲሁም ሌሎችም ጂኒ ሰይጣን በመታው ሰው ሊገባ መቻሉን ያወገዙት።

ምንም እንኳን በዚህ በኩል ስህተት ላይ ቢወድቁም የጂኖችን ህልውና ግን አላስተባብሉም። ጉዳዩ እንደ የጂኖች ህልውና ጉልህ ስላልሆነላቸው በጉዳዩ ስህተት ላይ ቢወድቁም። ስለዚህም ነው አሸዓሪይ የአህሉ ሱናህ ወልጆማዓን ቃል ሲጠቅስ ጂኒ ሰይጣን በመታው ሰው እንደሚገባም የጠቀሰው። ልክ የላቀው አላህ እንዲህ እንዳለን፡-

¹ ሱረተል በቀራህ አንቀፅ ቁጥር: 275

{الذين يأكلون الربا لا يقومون إلا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس}

{እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}¹ ዐብደሷህ ቢን አሕመድ ቢን ሐንበል ለአባቴ፡- “አንዳንድ ሰዎች ጂኒ በሰው ልጅ አይገባም ይላሉ” አልኩት እርሱም እንዲህ አለኝ፡ “ልጄ ሆይ! እየቀጠፉ ነው። ሰይጣን በመታው ሰው አንደበት የሚናገሩት እኮ ሰይጣኖቹ ናቸው።” ይህ ደግሞ በቦታው ተገቢው ማብራርያ የተደረገበት ነው።

እንዲሁም አላህ ይዘገባቸውና በአል-ፈታዎ ቅጽ 24 ገፅ 276-277 ላይም እንዲህ ብለዋል፡- የጂን ህልውና በአላህ ኪታብና በመልዕክተኛው ሱና እንዲሁም ቀደምት ሰለፎችም አኢማዎቻቸውም ዘንድ ሙሉ ስምምነት የተረጋገጠ እንደሆነው ሁሉ ጂኒ በሰው ልጅ ላይ የሚገባ መሆኑም የአህሉ ሱና ወልጆማዓ አኢማዎች ዘንድ በሙሉ ስምምነት የተረጋገጠ ነው። የለቀው አላህ እንዲህ ብሏል፡-

{الذين يأكلون الربا لا يقومون إلا كما يقوم الذي يتخبطه الشيطان من المس}

{እነዚያ አራጣን የሚበሉ ያ ሰይጣን ከመንካቱ የተነሳ የሚጥለው ሰው (ከአውድቁ) እንደሚነሳ ብጤ እንጅ (ከመቃብራቸው) አይነሱም።}² ሶሊኪ በሆነ ሐዲሥም ነብዩ የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን እንዲህ ብለዋል፡- (“ሽይጧን በሰው ልጅ ውስጥ እንደ ደም ዝውውር ይሸከረከራል።”)

ዐብደላህ ቢን ኢማም አሕመድ ቢን ሐንበል እንዲህ ብሏል፡- “ለአባቴ ሰዎች ጂኒ በተጠቁው አካል ውስጥ አይገባም ይላሉ አልኩት፤ እርሳቸውም ‘ልጄ ሆይ! እየዋሹ ነው። በተጠቁው አንደበት የሚናገረው እኮ ሰይጣን ነው’ አለኝ።” ይህ ኢማሙ የተናገሩት ነገር የታወቀ ነገር ነው። ምክንያቱም አንዳንዴ ሰይጣን የመታው ሰው በማይገባው ቋንቋ ሲናገር ይደመጣል፤ ሰውነቱም ግመል ቢመታበት ፋና በሚያሳድርበት አይነት ከፍተኛ ድብደባ ይመታል ይሁን እንጅ ተጠቁው ስለተናገረው ነገርም ይሁን ስለደረሰበት ድብደባ ምንም የሚሰማው ነገር አይኖርም። ተጠቁው ምንም ሳይታወቁ ጤነኛ ሰውንም ሊጎትት ይችላል።

ምንም ሳይታወቁ የተቀመጠበትን ምንጣፍን እየጎተተ፤ ቁሳቁሱን ሊያሸከረክር ከአንዱ

¹ ሱረተል በቀራህ አንቀፅ ቁጥር፡ 275

² ሱረተል በቀራህ አንቀፅ ቁጥር፡ 275

በታ ወደ ሌላ ቦታም ሊያዘዋውር፣ ሌሎችም ከዚህ ውጭ የሆኑ ነገሮችን ሲፈፀም በአይናቸው ላይት ሰዎች በተጠቀሙ አንደበት እየተናገረ ያለው ተጠቂው እንዳልሆነ እና ነገራቶቹንም እያንቀሳቀሰ ያለውም ሰው እንዳልሆነ እርግጠኛ የሚያደርጉ እውነታዎችን ይመለከታል።

ከሙስሊም ኢማሞች መካከል ጂኒ ወደ ተጠቂ አካል የሚገባ መሆኑን የሚክድ ማንም የለም። ይህንንም ያስተባባለና ሽሪዓው ከዚህ ውጭ እንደሆነ የሞገተ በሽሪዓ ላይ ቀጥቷል። ከሽሪዓውም ይህንን የሚያስተባብል አንዳችም ነገር የለም። የሸይኹ ንግግር ተቋጭ።

ኢማም ኢብኑል ቀይም ረሒመሁላህ ዛግዳ መዓድ ፊ ሀዲይ ኸይሪል ዒባድ በተባለው ኪታባቸው ቅጽ 4 ገጽ 66-69 ላይ እንዲህ ብለው ጠቅሰዋል፡- የሚጥል በሽታ ሁለት ዓይነት ነው፡ ከክፉ ምድራዊ መናፍስት የመጣ የሚጥል በሽታ እና ከመጥፎ መዘባት የመጣ የሚጥል በሽታ ሲሆን ይህ ሁለተኛው ዓይነት የህክምና ባለሙያዎች ስለ መንስኤውም ስለፈውሱም የሚያውቁበት ነው።

ከመጥፎ መናፍስት የመጣው የሚጥል በሽታን በተመለከተ (የፍልስፍናው) ሊቃውንቶች እና ጠቢቦቻቸውም አምነው የተቀበሉትና የማክዱት እውነታ ነው። ፈውሱን በተመለከተም ድርጊታቸውንና ሊፃረር በሚችልና ውድቅ በሚያደርግ ተቃራኒያቸው በሆነ ምጡቅ ደጋግ ልዑል መናፍስት ተፃራሪነት ክፉታቸውን በመመከት እንደሆነም ያምናሉ። ይህንንም በተመከከተ ሂፖክራተስ በአንዳንድ መጽሐፍቱ ላይ ስለሚጥል በሽታ ፈውስ እንዲህ በማለት ተናግሯል፡ "ይህ (እርሱ የጠቆመው መድሀኒት) የሚጠቅመው መንስኤው መዘባት ለሆነና ቁሳዊ መንስኤ ላለው የሚጥል በሽታ ብቻ ነው።

ከመናፍስት ለሚመጣ የሚጥል በሽታ ግን ይህ ህክምና የሚፈይድለት ነገር የለም። ይሁን እንጅ ወራዳነትና ንፍቅና ኩራት የሚመስላቸው መሀይማን እና ተራ ዝባዝንኬ ፈላስፎች ግን መንፈሳዊ መንስኤ ያለውን የሚጥል በሽታን ሊያወግዙ ይችላሉ። የሚጥል በሽታ የተጠቂውን አካል እንደሚጎዳ ላይቀበሉም ይችላሉ። ይህ ግን ከድንቁርና በቀር ሌላ ምንም መነሻ ምክንያት የለውም። አለበለዚያ በሕክምናውም ዓለም ይህ አይከሰትም ለማለት የሚያስችል ምንም ምክንያት የለም። ያለው ተጨባጭም ያልነውን የሚያረጋግጥ ነው። ምናልባት ይህ መዘባቱ ሲበረታ የሚከሰት እንደሆነ ማመናቸው ሁል ግዜም ባይሆን አንዳንድ ጊዜ ትክክል የሚሆንበት አጋጣሚ አለ።" ንግግራቸውንም ሲቀጥሉ፡- "ወደ ኃላ አካባቢ የመጡት ወራዳነትና ንፍቅና የጠናባቸው ፈላስፎች በመዘባት የሚከሰተውን ካልሆነ በቀር የሚጥል በሽታ መኖሩን የማይቀበሉ ናቸው። ይሁን እንጅ ጤናማ አእምሮ ያለውና መናፍስትንና የሚያሳድሩትን ጫና በሚገባ የተረዳ ሰው የእነዚህ ሰዎች ድንቁርናና የአእምሮ ቁንፅልነት የሚያስቅ ሆኖ ያገኘዋል።

ታዲያ ይህንን ማከም የሚቻለው በሁለት መንገድ ነው፡- አንድም በታካሚው በኩል ሌላው

በመተካከሚያው በኩል ይሆናል። በተጠቁው በኩል ያለው ራስን አጠንክሮ እነዚህን መናፍስት ወዳስገኛቸውና ወደፈጠራቸው አካል በትክክል በመቅጣጫት እና ልቦናና አንደበት የተጠናከሩበት በሆነ ትክክለኛ የአላህን ጥበቃ በመሻት ነው። ይህ ትግል የፍልሚያ አይነት እንደመሆኑ መጠን ተፋላሚ ደግሞ ተፋላሚ ሊያሰኘው የሚችለው ሁለት ነገራቶችን ሲያሟላ ብቻ ነው። መሰሪያው በራሱ እጅግ ኃይለኛ መሆን እና ተፋላሚውም ብርቱ ሊሆን ይገባል። ከሁለቱ አንዱ ከተጓደለ መሰሪያ መያዙ ብቻውን ፋይዳ አይኖረውም። ጭራሽ ሁለቱም ከሌለሱ?!

ልቦናው ከተውሒድ፣ ከተወኩል፣ ከተቅዋ እና ወደ አላህ ከሚደረግ ትክክለኛ መቅጣጫት ባይ ይሆንና ሰላሙን የተነፈገ ይሆናል።

ሁለተኛው ከመድሀኒቱ በኩል ሲሆን እነዚህ ቀደም ብለን የጠቀስናቸው ሁለቱ ነገሮች አሁንም ሊሟሉ ይገባል። ከሚያክሙ አካሚዎች መካከል፡- (“ውጣ!”) በማለት ወይም፡ (ቢሲሚላህ) በማለት ወይም ደግሞ፡- (“ለ ሐውላ ወላ ቁወተን ኢላ ቢላህ”) በማለት ብቻ የሚብቃቁ አካሚዎችም አሉ። ነቢዩም - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን - ሲያክሙ እንዲህ ነበር የሚሉት፡- (ውጣ አንተ የአላህ ጠላት! እኔ የአላህ መልዕክተኛው ነኝ!) እኔም በግሌ ሸይኸችን (ኢብኑ ተይሚያህ) የሚጥል በሽታ ወዳለበት ሰው እንዲህ የሚል መልዕክት አሲዘው ሰው ሲልኩበት አይቻለሁ፡ “ሸይኸ እንዳለሽ ይህ ላንቺ የተፈቀደ ቦታ አይደለምና ውጪ!” የሚል ትዕዛዝ ወደ ህመምተኛው በሰው ይልካል። በዚህም የታመመው ሰው ይነቃል፤ አንዳንዴ ህመምተኛው ራሱ ሊያነጋግራት ሁላ ይችላል።

አንዳንዴ ደግሞ መንፈሷ እልሀኛ ትሆንና በዱላ እንድትወጣ ይደረጋል፤ ህመምተኛው ሲነቃ ምንም ዓይነት ህመም የማይሰማው ሆኖ ይነቃል። ይህንንም እኛም ሆነ ሌሎች በተደጋጋሚ ያየነው ነገር ነው። “ብሎ ካለ በኋላ ንግግሩን ሲቀጥል “በጥቅሉ ይህ አይነቱ የሚጥል በሽታም ይሁን ፈውሱን የሚያወግዘው ከእውቀትም ከግንዛቤም ከመስተዋልም ድርሻው ጥቂት የሆነ ሰው ብቻ ነው።” አብዛኛውን ጊዜ ክፉ መናፍስት በሰው ላይ የሚሰፍሩት በሃይማኖታቸው በኩል ባላቸው ድክመት፤ ልቦናቸው ባይ በመሆኑ እና ልሳናቸውም ከኢማን ነክ ከሆኑ ምሽጎችና ከነብያዊ ውዳሴዎች በመዘናጋቱ ምክንያት ነው። ታዲያ እነዚህም መናፍስቶች ሰውየውን ትጥቁን የፈታ ልፍስፍስ ምናልባትም ራቁቱን ሆኖ ሊያገኙት ሁላ ይችላሉ። የዚህ ግዜ ተፅዕኖቸውን ያሳድሩበታል። አላህ ይዘንላቸውና የሸይኸ ንግግር እዚሁ ተቋጭ።

ከጠቃቀስናቸው ሸሪዓዊ ማስረጃዎችና የአህሊ ሱና ወልጆማዓህ ልሂቃን ሙሉ ስምምነት መነሻነት ጂኒ ወደ ሰው ልጅ የሚገባ መሆኑ በተመለከተ ያወገዙት ሰዎች ውድቅ አቋም እንዳላቸውና ሸይኸ ዐሊይ አጥጠንጧዊም በዚህ ረገድ ስህተት ላይ እንደወደቁ ለአንባቢው ግልፅ

ይሆንለታል።

ሸይኽ አጠንጢቂይ በንግግራቸው እውነታውን የሚጠቁማቸው ሲያገኙ ወደ ሐቁ እንደሚመለሱ ቃል ገብተዋልና ምናልባት የጠቀስነውን አንብበው ወደ እውነት እንደሚመለሱ ተስፋ እናደርጋለን። ሁላችንንም ወደ ቀናው ጎዳና ሊመራን ዘንድ አላህን እንግዳግጥለን። አን-ነድዋ ጋዜጣ በ14/10/1407 ዓመተ ሂጅራ ፖ 8 ባተመው ዶ/ር ሙሐመድ ዒርፋን "እብደት" የምትለዋ ቃል ከህክምና መዝገበ ቃላት ተወግዳለች ማለታቸው እና ጂኒ ወደ ሰው ልጅ መግባቱ እና በሰውየው ልሳን የሚናገር የመሆኑ እውነታ ሳይንሳዊ ጽንሰ-ሀሳብ እንደሆነ የጠቀሰው መቶ በመቶ የተሳሳተ አባባል ነው። ይህ ሁሉ ሸሪዓዊ ጉድዮችን በተመለከተና የአህሉ ሱና ወልጆማዓህ ዑለሞች ያፀደቁትን እውነታ ካለመረዳት የመነጨ የእውቀት ማነስ ነው።

ይህ ጉዳይ በርካታ የህክምና ጠበብት ዘንድ የተደበቀ ጉዳይ ከሆነ ይህ ሊያመለክት የሚችለው ይህ ነገር እንደሌለ ሳይሆን ሃይማኖታቸውን በተመለከተ እውነታኞች፣ ባለአደራ እና የእውቀት ባለቤቶችም ለመሆናቸው የተመሰከረላቸው ሊቃውንት ያወቁትን ከዚያም ባሻገር የአህሉ ሱና ወልጆማዓዎች ሙሉ ስምምነት ያለበትን ጉዳይ የማያውቁ ከባድ ድንቁርና ያለባቸው መሆናቸውን የሚያመለክት ነው። ጉዳዩ ሙሉ ስምምነት (ኢጅማዕ) ያለበት ለመሆኑ ሸይኹል ኢስላም ኢብኑ ተይሚያህ ከመላው የእውቀት ባለቤቶች መገኘቱን እና በአቡ አል-ሐሰን አል-አሸዓሪይ ማጣቀሻነትም ከአህሉ ሱና ወልጆማዓዎች የተገኘ መሆኑን አስፍረዋል። በ 799 ሂጅራ የሞቱት አቡ ዑብደላህ ሙሐመድ ቢን ዑብዱላህ አሽ-ሺብሊ አል-ሐነፊይም እንዲሁ

በተከታዩ ኪታባቸው ከአቡል ሐሰን አል-አሸዓሪ አጣቅሰዋል፡ "አካሙል መርጃን ፊ ገራኢቢል አኸባር ወአሕካሙል ጃን" በተሰኘው ኪታባቸው፤ ሃምሳ አንደኛው ርእስ ስር ኢጅማዕ እንዳለበት ተቅሰዋል።

ቀደም ብለን በጠቀስነው የኢብኑል ቀደም ረሒመሁላህ ቃል፤ ጤናማ አእምሮ ያላቸውና አስተዋይ ሊቃውንቶቻቸው ይህንኑ እውነታ የሚቀበሉት እንጅ የማይቃወሙት እውነታ መሆኑን አሳልፈናል። የማይቀበሉት መሃይማኖታቸውና ንፍቅና የተጠናወታቸው እንደሆኑም ቀደም ብለን ጠቅሰናል። በመሆኑም ውድ አንባቢ ሆይ! የነገርንህን እውነት ግምት ውስጥ በማስገባት እውነታውን ጠበቅ አድርገህ ያዝ በመሃይም ፈላስፎች ቃልም ይሁን በሌሎች በጉድዩ እውቀትም ማስረጃም ሳይኖራቸው ይልቁን ደናቁርት ፈላስፎችን በጭፍን በመከተል ያለመረጃ በሚናገሩ አትታለል። አሏሁል ሙስተዓን

ማሳሰቢያ

ከሳለፍናቸው የረሱል የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን ትክክለኛ ሐዲሦች እና የእውቀት ባለቤቶች ንግግር መረዳት እንደሚቻለው ጂኒውን በተጠቁው አንደበት ማናገር፣ መምከር፣ መገመገም ወይ እስልምና ዳዕዋ ማድረግ የጂኒውም ምላሽ መስጠት አላህ በሱረቱ ሲድ ስለ ሱለይማን ዓለይሂ ሰላም በሚከተለው መልኩ ከጠቀሰው ጋር የሚጣረስ አይደለም፡-

{رب اغفر لي و هب لي ملكا لا ينبغي لأحد من بعدي إنك أنت الوهاب}

{«ጌታዬ ሆይ! ለእኔ ማር። ከእኔ በኋላ ለአንድም የማይገባንም ንግሥና ስጦኝ። አንተ ለጋሱ አንተ ብቻ ነህና»} ልክ እንደዚሁ ጂኒውን በመልካም ማዘዝና ከመጥፎ መከላከል ለመውጣትም እምቢተኛ ሲሆን መምታቱ ይህ ሁሉ ቀደም ብለን ከጠቀስነው የቁርአን አንቀፅ ጋር የሚጋጭ አይደለም።

ይልቁንም ሰዎች ዘንድ በመካከላቸው እንዳለው በዳይን ከመግታትና ተበዳይን ደግሞ ከመርዳት አኳያ በመልካምም ከመተባበርና ከመጥፎም ከመከላከል አኳያ ግዴታ ነው። ቀደም ሲል በጠቀስነው ሶሊኩ ሐዲሥ ነብዩ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን - እንዲህ ማለታቸውን አሳልፈናል፡- (ለሀጩ እስኪዘረበረብ ድረስ አንቁ ያዝኩት።) በተከበረው እጃቸው - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን- ቀፍድድው ይዘውታል፤ እንዲህም ብለዋል፡- (ወንድሜ ሱለይማን ያደረገው ዱዓ እ ባይኖር ኖሮ ሰዎች እንዲያዩት ታስሮ ነበር የሚያድረው።) ሙስሊም በዘገቡት ከአቡ ደርዳኦ በተዘገበ ሐዲሥ ነብዩ - የአላህ ሰላትና ሰላም በእርሳቸው ላይ ይስፈን - እንዲህ ብለዋል፡- (የአላህ ጠላቱ ኢብሊስ የእሳት ችቦ ይዞ ፊቴ ላይ ሊያደርግብኝ ሲመጣ ሶስት ጊዜ "አውተቢላሂ ሚንከ" (ትርጉሙም፡ ከአንተ በአላህ እጠበቃለሁ።) አልኩኝ። ከዚያም አከታትየ ሶስት ጊዜ "አልዓኑከ ቢልዕነቲላሂ ታማህ" (ትርጉሙም፡ በተሟላው የአላህ እርግማን እረግምሀለሁ) አልኩኝ። ከዚያም ልይዘው ፈለግኩኝ ፤ ወላሂ ለወንድሜ ሱለይማን ዱዓ እ ብዩ እንጅ የመዲና ህፃናት የሚጫወቱበት እስረኛ አደርገው ነበር። በዚህ ረገድ የመጡት ሐዲሦች በርካታ ሲሆኑ ይህ የጠቃቀስነው የሊቃውንቱን ቃል ነው።

እስካሁን ያወሳነው ለሐቅ ፈላጊ የሚበቃውን ነገር እንዳሳለፍን ተስፋ አደርጋለሁ። እኛንም ሆነ ሌሎች ሙስሊሞችን ዲናችንን እንድንገነዘብና በእሱ ላይ እንዲያፀናን፤ ሁላችንንም በተግባርም በንግግርም ሐቁን በመግጠም ፀጋውን እንዲውልልን፤ እኛንም ሌላውንም ሙስሊም ያለ እውቀት ከመናገርም ይሁን እውቀታችን ያልደረሰበትን ነገር የምናወግዝ ከመሆንም እንዲጠብቀን አላህን በመልካም ስሞቹ እና በምሉእ ባህሪያቱ እማፀነዋለሁ።

የአላህ ሰላትና ሰላም አገልጋይ ባርያው እና መልዕክተኛው በሆኑት ሙሐመድ በቤተሰቦቻቸው፤

በባልደረቦቻቸውና በቅን ተከታዮቻቸው ሁሉ ይስፈን።

ይዘት | المحتويات

መቅደም3

የድግምት እና ጥንቆላ ብይን እንዲሁም ተያያዥ ጉዳዮች 5

ሚስት ባሏ ላይ ያሰራቸው ድግምት14

ሚርተኞችንና አጭብርባሪዎችን መጠየቅ ያለው ኢስላማዊ ፍርድ 16

ጂን በሚጠቀም የህዝብ ሐኪም የሚደረግ ሕክምና18

የድግምት ሸሪዓዊ ፈውስ..... 19

ጂን በሰው አካል ውስጥ የሚገባ ስለመሆኑ እውነታውን ግልጽ ማድረግ እና ያንን ላስተባብሉ ሰዎች ምላሹን መስጠት23

ማሳሰቢያ34



ምስጋና ለአሊህ ይገባው፤ ተጠናቀቀ